

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

De sanctissimo P[o]enitentiaë sacramento.

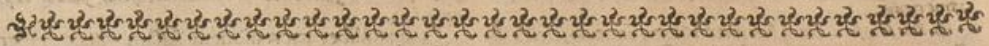
urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

Causa Episcoporum, cum pro criminis obiecti qualitate comparere debeant, coram Pontifice Max. referantur, ac per ipsum terminentur.

Vide Salzed. ad Bernard. in pract. cap. 124. litt. A. vers. hoc de clericis, in fine. Henrquez in summa lib. 13. cap. 55. §. 2. Armendar. in addit. ad recopilat. legum Navarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis, num. 80. Illustriss. D. Rodericum a Cunha in tract. de confessoribus sollicitantibus mulieres in confessione, quest. 12. incipit de officio & potestate Episcopis part. 3. allegat. 212. a princip. & latius infra sess. 24. de

reformat. cap. 5. Alzed. in praxi Episcop. part. 2. cap. 7. & numer. 1.

Archiepiscopum non posse iudicare causas vertentes inter Episcopos suffraganeos, resoluit Aldan. in compendio canon. decis. lib. 1. tit. 1. num. 8. ubi testatur ita fuisse decisa in S. Congregat. causis Episcoporum preposita in una Regien. 3. t. Maij 1588.

SESSIO XIV.

De sanctissimo Pœnitentiæ Sacramento.

SACROSANCTA œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu S. legitime congregata, presidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato & Nuncijs, quamvis in decreto de iustificatione multus fuerit de Pœnitentiæ Sacramento, propter locorum cognationem, necessaria quadam ratione sermo interpositus: tanta nihilominus circa illud nostra hæc ætate diuersorum errorum est multitudo, vt non parum publica utilitatis retulerit de eo exactiorem & pleniorẽ definitionem tradidisse, in qua demonstratis, & conuulsis, Spiritus sancti præsidio, vniuersis erroribus, Catholica veritas perspicua, & illustris fieret, quam nunc in hæc Synodus Christianis omnibus perpetuo seruandam proponit.

Supra sess. 6. c. 14.

Vide Theologos cum Magistro in 4. dist. 14. S. Thom. p. 3. q. 84. ubi Nugnus, & Vasquez, Victor. Armill. Siluest. & alios Summitas verb. Confessio, & verb. Pœnitentiæ. Polianth. eod. verbo, Hieron. Onuphr. Luc. Pinell. & Thom. Zerol. in suis tract. de Pœnitentiâ. Cardin. Bellarm. in suis controvers. cathol. lib. vnic. de Pœnitentiâ Soar. tom. 4. de Pœnitentiâ. Valent. tom. 4. dist. 7. quest. 3. cum tribus seqq. Iacob. de Graff. in aureis decis. p. 1. lib. 1. cap. 1. cum seqq. Henrquez in summa lib. 4. de Pœnitentiâ. Vitald. in candelabr. aureo tit. de Pœnitentiâ. Petr. de Ledesma in summa p. 1. de Sacram. ubi de Pœnitentiâ. Ioan. de la Cruz in direct. confitent. tract. de Sacrament. Pœnit. Philare. lib. 2. cap. 18. Becan. de Sacramentis in specie, cap. 29. quest. 1. Canon. in relect. de Pœnitentiâ. Syluum in 3. part. D. Thomæ quest. 84.

Nugn. in eand. 3. part. quest. 84. Ioan. Medina in Cod. de Pœnitentiâ. Tanner. tom. 4. tract. de Pœnitentiâ. Simplic. Mutin. in sua Theologia moralis de Sacram. Pœnit. Valer. Reginald. in praxi fori pœnitentiæ. lib. 29. Ægid. de ConincK de Sacram. & censur. tom. 2. dist. 1. Bonacina de Sacram. dist. 5. de Pœnitentiâ. Galgan. de iure publico lib. 3. tit. 89. Homobon. de Bonis de examine ecclesiastic. tract. 5. cap. 1. Mollæ. in summa Theologia moralis tract. 7. de sanctissimo Sacramento Pœnitentiæ. Filiuc. in quest. moralibus tract. 6. Fagunderz in quinque Ecclesiæ præceptis, præcept. 2. Paul. Lâyman in Theologia moralis lib. 5. tract. 6. nouissime Ioan. de Lugo de Sacrament. tom. 2. de Pœnitentiâ. Torreblanca de iure spirit. lib. 2. cap. 10. Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de Pœnitentiâ.

De Necessitate, & institutione Sacramenti Pœnitentiæ.

CAPVT PRIMVM.

Si ea in regeneratis omnibus gratitudo erga Deum esset, vt iustitiam, in Baptismo, ipsius beneficio, & gratia, susceptam, constanter tuerentur, non fuisset opus, aliud ab ipso Baptismo Sacramentum ad peccatorum remissionem esse institutum. Quoniam autem Deus, diues misericordia, cognouit figmentum nostrum, illius etiam vitæ remedium contulit, qui sese postea in peccati seruitutem, & demonis potestatem tradidissent, Sacramentum videlicet Pœnitentiæ, quo lapsi post Baptismum beneficium mortis Christi applicatur. Fuit quidem pœnitentiâ vniuersis hominibus, qui se mortali aliquo peccato inquinassent, quouis tempore ad gratiam, & iustitiam assequendam necessaria, illis, etiam, qui Baptismi Sacramento ablui petiuisent, vt, peruersitate abiecta, & emendata, tantam Dei offensionem cum peccati odio, & pio animi dolore detestarentur. Vnde Propheta ait: Conuertimini, & agite pœnitentiâ ab omnibus iniquitatibus vestris: & non erit vobis in ruinam iniquitas; Dominus etiam dixit: Nisi pœnitentiâ egeritis, omnes similiter peribitis. Et princeps Apostolorum Petrus peccatoribus Baptismo initiandis pœnitentiâ commendans, dicebat: Pœnitentiâ agite, & baptizetur vnusquisque vestrum. Porro nec ante aduentum Christi Pœnitentiâ erat Sacramentum, nec est post aduentum illius cuiquam ante Baptismum. Dominus autem Sacramentum Pœnitentiæ tunc præcipuè instituit, cum à mortuis excitatus, & insufflauit in discipulos suos, dicens: Accipite Spiritum sanctum: quorum remisistis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt. Quo tam insigni facto, & verbis tam perspicuis, potestatem remittendi, & retinendi peccata, ad reconciliandos fideles, post Baptismum lapsos, Apostolis, & eorum legitimis successoribus fuisse communicatam, vniuersorum Patrum consensus semper intellexit. Et Nouarianos, remittendi potestatem olim pertinaciter negantes, magna ratione Ecclesia Catholica tanquam hæreticos explosit, atque condemnauit. Quare

Infr. can. 1. Psalm. 103. Ephes. 2. sic Innoç. cap. 1. epist. 91. inter epist. August. Nam quamuis redemisset, & Cyprianus ab August. citatus lib. 2. contra Iulian. cap. 8. Quam benigna, quâ necessaria. b Sub sess. 6. c. 14. de iust. Conc. Cabil. c. 2. f Ezech. 18. d Luc. 13. e Act. 2. sic cap. prop. de consecrat. dist. 7. f Ioanni. 20. Matth. 16. c. vt constitueretur, 50. dist. & infra c. 84 in fin. & can. 3.

verissimum hunc illorum verborum Domini sensum sancta hæc Synodus probans, & recipiens, damnatorum commentitias interpretationes, qui verba illa ad potestatem prædicandi verbum Dei, & Christi Evangelium annuntiandi, contra huiusmodi Sacramenti institutionem falso detorquent.

Vide Soar. tom. 4. de pœnit. disp. 16. sect. 1. num. 4. cum seqq. Sayr. de Sacrament. in genere lib. 2. cap. 2. quest. 1. art. 1. vers. de pœnitentia. Valent. tom. 4. disp. 7. quest. 9. punct. 2. Jacob. de Graff. in aureis decis. p. 1. lib. 1. cap. 1. num. 5. Nugn. g. 84. art. 3. dub. 2. concl. 2. Piugian. disp. 17. quest. vnic. art. 6. concl. 2. Vafquez in 3. p. tom. 2. disp. 60. & 135. num. 10. & tom. 4. g. 84. art. 1. dub. 1. & g. 93. art. 1. dub. 1. cum seqq. Agid. de ConincK de Sacram. & censur. tom. 1. g. 65. art. 1. & g. 66. nu. 140. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 28. num. 39. cum seqq. Emman. de Valle de incantat. & ensulmis, opus. 1. sect. 2. c. 11. num. 18. cum seqq. & cap. 13. num. 6. Bonacina de Sacram. disput. 5. g. 2. punct. 4. a num. 1. Fernandez in examine Theolog.

moral. p. 3. cap. 6. §. 1. num. 2. Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de Sacrament. g. 6. lib. 2. Molfes. in summ. Theolog. moralis tract. 7. cap. 2. num. 13. cum seqq. Filluc. in quest. moralib. tract. 6. cap. 2. num. 44. cum seqq. Fagundez in quinq. Ecclesia. præcept. 2. lib. 1. in proœmio. Paul. Layman in summa Theologia moralis lib. 5. de Sacram. tract. 6. c. 2. & 3. in princip. Torreblanca de iure spirit. lib. 2. cap. 1. nu. 43. & lib. 14. §. 8. a princip. a. Porro nec ante aduentum, &c.] Ergo in lege veteri Pœnitentiæ Sacramentum non exiit, ex hoc patet, dicit Barthol. à S. Fausto d. lib. 2. quest. 4. in 2. p. & lib. 4. quest. 6. & Insufficiens in discipulos.] Torreblanca d. lib. 2. cap. 10. num. 18.

De Differentia Sacramenti Pœnitentiæ, & Baptismi.

C A P V T II.

- 1 Pœnitentiæ, & Baptismi differentia.
- 2 Absolutio sacramentalis non potest absenti validè impendi.
- 3 Pœnitentiæ laboriosus quidam Baptismus à SS. Patribus dictus fuit.
- 4 Pœnitentiæ sacramentum est necessarium necessitate mediæ in re, vel in voto lapsis post Baptismum.
- 5 Peccatum actuale, & originale commissum ante Baptismum non est materia sacramenti Pœnitentiæ necessaria, vel sufficiens.
- 6 Pœnitentiæ Sacramentum est necessarium necessitate mediæ. Est necessarium necessitate præcepti. ibid.

Cæterum hoc Sacramentum multis rationibus à Baptismo differre dignoscitur. Nam præterquam quod materia, & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur, longissime distat: constat certè, Baptismi ministerium iudicem esse non oportere, cum Ecclesia in neminem iudicium exerceat, qui non prius in ipsam per Baptismi ianuam fuerit ingressus. Quid enim mihi inquit Apostolus, de ijs, qui foris sunt, iudicare? Secus est de domesticis fidei, quos Christus Dominus Janacro Baptismi sui corporis membra semel effecit. Nam hos, a si se postea crimine aliquo contaminaverint, non iam repetito Baptismo ablui, cum id in Ecclesia Catholica nulla ratione liceat, sed ante hoc tribunal, tanquam reos, sibi voluit: ut per Sacerdotum sententiam non semel, sed quoties ab admissis peccatis ad ipsum pœnitentes confugerint, possent liberari. Alius est præterea Baptismi, & alius Pœnitentiæ fructus. Per Baptismum enim Christum induentes, noua prorsus in illo efficiuntur creatura, plenam & integram peccatorum omnium remissionem consequentes: ad quam tamen nouitatem, & integritatem per Sacramentum Pœnitentiæ, sine magnis nostris stribus, & laboribus diuina id exigente iustitia, peruenire nequam possumus: ut merito Pœnitentiæ laboriosus quidam Baptismus à sanctis Patribus dictus fuerit. Est autem hoc Sacramentum Pœnitentiæ lapsis post Baptismum ad salutem necessarium, vt nondum regeneratis ipse Baptismus.

Vide Paul. Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 3. num. 35. Valent. tom. 4. disp. 7. quest. 1. punct. 5. Soar. tom. 4. de Pœnitent. disput. 17. sect. 1. vers. secunda veritas fidei. Agid. de ConincK de Sacram. & censur. tom. 1. g. 68. art. 3. num. 41. Valer. Reginald. in praxi fori pœnitent. lib. 28. num. 38. Homobon. de Bonis de examine ecclesiast. p. 1. tract. 3. cap. 3. g. 32. Ioan. Valer. de different. inter vtrumque forum, verb. Baptismus, differ. 1. Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de Pœnit. lib. 2. quest. 3. vbi quatuor modis dicit Sacramentum Pœnitentiæ distingui à Baptismo.

1. Si se postea crimine aliquo contaminaverint, &c.] Vide Ioan. de Lugo de Sacrament. in tract. de Pœnit. disput. 16. sect. 1. num. 32. vbi dicit illud, postea, non debere restringi ad solum tempus subsequens, ita vt postea excludat ipsum instans, quo Baptismus perficitur.

2. Sed ante hoc tribunal, &c.] Ex his verbis colligi absolutionem non posse absenti validè impendi, sic probant infra referendi. Text. iste assignans differentiam inter Baptismum, & Pœnitentiæ, dicit Christum velle eos, qui post Baptismum peccarunt, sibi ante hoc tribunal, vt per Sacerdotis sententiam possint liberari; sed sibi ante tribunal, est actu se præsentem constituere ante tribunal, vt patet ex toto tit. si quis caution. in iudicio sistendi cau.

sa factis, ergo pœnitens debet actu se præsentem constituere in obtinenda absolutione. Ita Valent. 4. disp. 7. g. 11. p. 1. col. 15. Emmanuel Sa. verb. absol. num. 10. Soar. tom. 4. disp. 19. sect. 3. num. 7. Pefant. in addit. ad 3. p. g. 10. ad fin. disput. 3. Henriquez in summ. lib. 5. cap. 2. num. 7. tit. F. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 6. num. 5. & ideo Clemens VIII. in generali inquisitione S. vniuersalis Inquisitionis, sub die 20. Iunij 1602. prohibuit sub grauius pœnitentis propositionem, & vti falsam, scandalosam & temerariam damnauit, videlicet licere per litteras, seu internuncium Confessario absenti peccata sacramentaliter confiteri; quod decretum referunt Fernandez in examine Theolog. moral. p. 3. cap. 6. §. 6. num. 29. Ioan. Valer. de different. inter vtrumque forum, verb. Pœnit. differ. 9. in fine. Bonacina de censur. extra Bullam Cœna, disp. 2. g. 3. num. 33. Ego ipse de officio potest. Parochi. c. 19. n. 44. Sanc. in sollicit. disp. 4. n. 36. in fine. Hurtado de Sacramentis tract. de Pœnit. disp. 5. diff. 6. & disput. 8. diff. 5. Barthol. à S. Fausto tom. 3. in tract. de Pœnitent. lib. 2. quest. 62.

3. Vt merito Pœnitentiæ, &c.] Vide Nauarr. in cap. ult. de Pœnitent. disp. 7. §. quod quamuis, num. 10. & 11. Sayr. de Sacramentis in genere, lib. 5. cap. 1. quest. vnic. art. 2. vers. de pœnitentiæ.

4 Sup. sect. 6. de iustif. ar. cap. 14. in tra. can. 2.

5 1. Cor. 5. in fine. multi. 2. q. 14. q. 2. demus de di. uort. c. 1. Cor. 11.

d Galat. 5.

4. *Est autem hoc Sacramentum, &c.* Vide S. Thom. in addit. ad 3. p. quest. 6. art. 1. vbi Nugn. dub. 2. Soar. tom. 4. de Pœnit. disp. 17. sect. 2. num. 3. & sect. 3. num. 3. Henriquez in summ. lib. 4. ca. p. 2. §. 1. & 2. Vafq. tom. 4. disp. 84. art. 5. dub. vnic. num. 44. Valer. Reginald. in praxi fori pœnitent. lib. 6. num. 42. & lib. 28. num. 40. Bonacina de Sacrament. disp. 5. quest. 2. punct. 3. num. 1. Fagundez in quinque Ecclesia præcepta. præcept. 2. lib. 2. cap. 1. num. 2. Fernandez in exam. Theolog. moral. p. 3. cap. 6. §. 1. num. 3. Hurtado de Sacram. tract. de Pœnitent. disp. 7. diff. 3. Torreblanca d. lib. 2. cap. 10. num. 23. cum seqq. latè Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de Pœnit. lib. 1. q. 57. vbi docet Pœnitentiam esse ad salutem simpliciter necessariam necessitate medijs, qui mortaliter peccauerit, & quest. 58. resoluit pœnitentiam in omni statu fuisse ad salutem necessariam necessitate medijs, & quest. 59. disputat vtrum Pœnitentia sit ad salutem necessaria necessitate præcepti, ita vt habens peccatum mortale, peccet, non pœnitendo? & lib. 4. quest. 9. cum seqq. vbi de Confessione idem dicit.
5. *Post Baptismum.* Ergo peccatum originale, ac etiam actuale commissum ante Baptismum non est materia sacramenti Pœnitentiæ necessaria, vel sufficiens, ita Medin. in Cod. de Confessione, q. 5. ad fin. Sot. in 4. dist. 14. q. 1. art. 2. Henriquez d. lib. 4. cap. 9. §. 1. Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de Pœnit. lib. 2. q. 26. & 27. Valer. Reginald. d. lib. 6. num. 104. Bonacina d. disp. 5. q. 3. punct. 1. num. 4. Ioan. de Lugo de Sacram. in tract. de Pœnit. disp. 15. sect. 3. num. 29. cum seqq. & disp. 16. sect. 1. num. 1. cum seqq.
6. *Ad salutem necessarium.* Sacramentum Pœnitentiæ necessarium esse ad salutem necessitate medijs, resoluunt Vafquez de Pœnitent. quest. 84. art. 2. dub. vnic. num. 44. Suar. tom. 4. disp. 17. sect. 2. num. 3. & sect. 3. num. 3. ConincK disp. 5. de Pœnit. dub. 1. num. 12. Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de Pœnitent. lib. 2. q. 16. vbi quest. 20. tenet sacramentum Pœnitentiæ necessarium esse ad salutem necessitate præcepti.

De Partibus, & fructu Sacramenti Pœnitentiæ.

CAPVT III.

1 Forma sacramenti Pœnitentiæ.

Particula, & cætera, qua vsus est Concil. in forma pœnitentiæ tradenda quid importet. ibid.

Verba à peccatis quid. ibid.

2 Materia proxima sacramenti Pœnitentiæ sunt actus

pœnitentis, nempe cõtritio, Confessio, & satisfactio.

3 Materia remota sacramenti Pœnitentiæ est peccatum actuale commissum post Baptismum.

4 Pœnitentiæ effectus quantum ad eius vim & efficaciam, est reconciliatio cum Deo.

Docet præterea sancta Synodus, Sacramenti Pœnitentiæ formam, in qua præcipuè ipsius vis sita est, in illius ministri verbis positam esse, Ego te absoluo, &c. quibus quidem de Ecclesiæ sanctæ more preces quædam laudabiliter adiunguntur: ad ipsius tamen formæ essentiam nequaquam spectant, neque ad ipsius Sacramenti administrationem sunt necessaria: *¶ Sunt autem quasi materia huius Sacramenti ipsius pœnitentis actus, nempe contritio, Confessio, & satisfactio: Qui quatenus in penitente ad integritatem Sacramenti, ad plenamque, & perfectam peccatorum remissionem ex Dei institutione requiruntur, hac ratione Pœnitentiæ partes dicuntur. Sanè verò res, & effectus huius Sacramenti, quantum ad eius vim, & efficaciam pertinet, ß reconciliatio est cum Deo, quam interdum in viris pijs, & cum deuotione hoc Sacramentum percipientibus, conscientia 7 pax, ac serenitas cum vehementi spiritus consolatione consequi solet. Hæc de partibus, & effectû huius Sacramenti sancta Synodus tradens, simul eorum sententias damnat, qui Pœnitentiæ partes, incussos conscientia terrores, & fidem esse contendunt.*

1. **D**ocet sancta Synodus in præsentî, sacramenti Pœnitentiæ formam, in qua præcipuè ipsius vis sita est, in illius ministri verbis positam esse, Ego te absoluo, &c. Colligitur ex hoc text. Nauarr. in manual. cap. 26. num. 2. Soar. tom. 4. de pœnitent. disp. 19. sect. 1. num. 21. Henriquez in summ. lib. 4. cap. 11. §. 3. Nugn. p. 3. quest. 84. art. 3. dub. 2. vers. multa dubiola, Vafquez. tom. 4. disp. 84. art. 3. dub. 4. num. 4. Pitigian. de pœnitent. distinct. 14. quest. 4. art. 5. ad fin. Marcel. Megal. p. 1. instit. Confessar. lib. 2. cap. 9. cum seqq. Petr. de Ledesma in summ. p. 1. de Sacramentis, vbi de sacram. Pœnitentiæ, c. 3. dub. 2. n. 30. vers. primera conclusion. Sayr. de Sacramentis in genere lib. 1. cap. 3. quest. vnic. art. 5. vers. in Pœnitentiæ sacramento. Valer. Reginald. in praxi fori pœnitent. lib. 8. num. 2. Molfes in summa Theologia moralis tract. 7. cap. 5. de forma sacramenti Pœnitentiæ, Bonacina de Sacrament. disp. 5. quest. 4. puncto 1. num. 1. Filiuc. in quest. moralib. tom. 1. tract. 6. num. 61. cum seqq. Fagundez in quinque Ecclesia præcepta. præcept. 2. lib. 2. cap. 9. Fernandez in examine Theologia moral. p. 3. cap. 6. §. 8. num. 4. Paul. Layman in Theolog. moralis lib. 5. tract. 6. cap. 3. num. 8. in fine. Valent. tom. 4. disp. 7. quest. 1. puncto 3. vbi in vers. ad illud, respondet particulam, &c. qua vsus est Concilium in præsentî, post illa verba, Ego te absoluo, non addi ad ostendendum, alia verba esse de essentia, sed ad indicandum alia posse adiungi, quæ de more adiunguntur, & non sunt de essentia. Egid. de ConincK de Sacramentis tom. 2. disp. 4. de pœnitent. dub. 8. à num. 49. vbi subdit dictam particulam, &c. addi à Concil. in præsentî, vt indicaret se non definire

an alia verba requirantur, sed hoc relinquere Doctõribus disputandum: in summa omnes concludunt ad essentiam, & valorem Sacramenti sufficere hæc duo verba explicitè prolata, *Aboluo te, Hurtado de Sacramentis tract. de Pœnitent. disp. 5. diff. 4. vbi disp. 4. diff. 1. vers. ad rationem, ait hic ideo dici efficacitatem huius Sacramenti præcipuè esse in absolutione, quia in ea reperitur tanquam in forma modificante, & perficiente contritionem, & Confessionem penitentis, & ob id in Sacerdote dicitur esse potestas ipsa Clauium, & remissiva peccatorum, Barthol. à S. Fausto tom. 3. in tract. de Pœnitent. lib. 2. quest. 45. vbi dicit particulam illam, &c. non apponi in præsentî ad denotandum alia verba esse de essentia formæ, sed ad significandum alia posse adiungi, quæ de vsu ordinario Ecclesiæ adduntur: & quest. 46. resoluit illa verba, à peccatis tuis, non esse de essentia, & valore huius formæ.*

¶ Sunt autem quasi materia, &c.] Vide S. Thom. 3. part. quest. 84. art. 1. vbi Nung. Soar. d. tom. 4. disp. 18. sect. 3. Nauarr. in manual. præl. 10. num. 3. & in summa de Pœnitent. disp. 5. num. 18. Henriquez d. lib. 4. cap. 9. & 10. Fernandez in examine Theolog. moral. part. 3. cap. 6. §. 3. num. 1. Sayr. d. lib. 1. cap. 3. quest. vnic. art. 7. vers. ad primum, in med. Egid. de ConincK de Sacramentis tom. 2. disp. 4. à num. 27. & præcipuè num. 22. Bonacina d. disp. 5. q. 4. puncto 1. num. 1. Barthol. à S. Fausto d. lib. 2. quest. 24. cum seqq. Molfes in summa Theologia moralis tract. 7. cap. 3. num. 21. Torreblanca de iure spirit. lib. 2. cap. 10. à num. 62. Hurtado de Sacramentis tract. de

de Pœnitent. diff. 4. diffie. 1. per tot. ubi in vers. nihilominus, dicit quod ideo contritio, Confessio, & satisfactio dicuntur quasi materia, cum eo addito, quasi, & non absolute, non quia non sunt materia physica, quia etiam materia aliorum Sacramentorum non est materia physica, & tamen a Concilio dicitur materia absolute, & absque addito; sed quia materia physica tam prima, quam secunda, nempe compositum substantiale est vera substantia; actus autem pœnitentis, qui sunt materia proxima sacramenti Pœnitentia, & peccata, quæ sunt materia remota illius, non sunt substantia, sed accidentia; materia verò, quæ in alijs Sacramentis assignatur a Concilio, ab eo dicitur materia absolute, & absque addito, quia in illis assignatur materia remota, quæ vera est substantia; absolute tamen quamvis sit accidens, dicitur forma absolute, (sicut forma aliorum Sacramentorum) & non dicitur quasi forma, quia ratio formæ physica non solum

conuenit substantiæ, sed etiam accidenti.

Materiam verò remotam huius Sacramenti necessariam, esse peccatum actuale commissum post Baptismum, resoluunt Doctores citati in collect. ad cap. 2. num. ultim. huius sess. quibus addo Fernand. dict. capit. 6. §. 2. Sufficiens autem materiam, sed non necessariam, esse quodlibet peccatum, iam semel ac sapius rite, & recte confessum, definiuit Benedictus XI. in Extrauag. 1. de priuileg. & tradunt Fernandez dict. capit. 6. §. 2. num. 3. Sor. Tolet. Soar. & Henriq. quos refert & sequitur Fagundez in quinque Ecclesia præcepta. præcept. 2. lib. 2. cap. 1. num. 14.

¶ Reconciliatio est cum Deo, &c.] Vide Molles. d. tract. 7. cap. 6. num. 12.

¶ Pax, ac serenitas, &c.] De hac conscientia pace in ordine ad hoc Sacramentum, vide Ioann. de Lugo de Sacram. in genere, diff. 2. sect. 8. num. 166.

De Contritione.

C A P V T I V,

- 2 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Contritio animi dolor ac detestatio est.
- 3 Pœnitentia formalis sine, vel virtuali, peccatum nequaquam remittitur.
- 4 Attritio quid.
- 5 A peccato cur cessare liceat.

Contritio, quæ primum locum inter dictos pœnitentis actus habet, a animi dolor, ac detestatio est de peccato commisso, cum proposito non peccandi de cætero. ¶ Fuit autem quouis tempore ad impetrandam veniam peccatorum hic Contritionis motus necessarius: & in homine post Baptismum lapsio ita demum præparat ad remissionem peccatorum, si cum fiducia diuinæ misericordiæ, & voto præstandi reliquas coniunctus sit: quæ ad rite suscipiendum hoc Sacramentum requiruntur. Declarat igitur sancta Synodus, hanc Contritionem, non solum cessationem à peccato, & vitæ nouæ propositum, & inchoationem, sed veteris etiam odium continere, iuxta illud: Projicite à vobis omnes iniquitates vestras, in quibus præuicari estis: & facite vobis cor nouum, & spiritum nouum. Et certè, qui illos Sanctorum clamores considerauerit: Tibi soli peccauit, & malum coram te feci: Laboraui in gemitu meo, lauabo per singulas noctes lectum meum: Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ, & alios huius generis: facile intelliget, eos ex vehementi quodam antea vitæ odio, & ingenti peccatorum detestatione manasse. Docet præterea, etsi Contritionem hanc aliquando charitatem perfectam esse contingat, hominemque Deo reconciliare, priusquam hoc Sacramentum actu suscipiatur; ipsam nihilominus reconciliationem ipsi Contritioni, sine Sacramenti voto, quod in illa includitur, non esse adscribendam. ¶ Illam verò Contritionem imperfectam, quæ Attritio dicitur, quoniam vel ex turpitudinis peccati consideratione, & vel ex gehennæ, & pœnarum metu communiter concipitur, si voluntatem peccandi excludat, cum spe veniæ: declarat, non solum non facere hominem hypocritam, & magis peccatorem, verum etiam donum Dei esse, & Spiritus sancti impulsus, non adhuc quidem inhabitantis, sed tantum mouentis, quo pœnitens adiutus viam sibi ad iustitiam parat. ¶ Et quamuis sine Sacramento Pœnitentia per se ad iustificationem perducere peccatorem nequeat: tamen eum ad Dei gratiam in Sacramento Pœnitentiæ impetrandam disponit. Hoc enim timore vtiliter concussi Niniuitæ, ad Ionæ prædicationem, plenam terroribus pœnitentiam egerunt, & misericordiam à Domino impetrarunt. ¶ Quamobrem falsò quidam calumniantur Catholicos scriptores, quasi tradiderint Sacramentum Pœnitentiæ, absque bono motu suscipientium, gratiam conferre: quod nunquam Ecclesia Dei docuit, nec sensit. Sed & falsò docent, Contritionem esse extortam, & coactam, non liberam, & voluntariam.

¶ Supr. sess. 6. de iust. 6. & 14.

¶ Infr. c. 5.

¶ Ezech. 18.

¶ Psalm. 50. c. & venit de pœnit. diff. 1. & c. totam de pœnitent. diff. 3. ¶ Psalm. 6. f. 151. 38.

¶ Ionæ 3. Matth. 11. Lucæ 11. cap. quamobrem, de pœn. diff. 1.

1. Vide S. Thom. p. 3. quæst. 85. cum seqq. ubi omnes eius expositores, & præcipue Vazq. & Nauarr. in manual. cap. 1. num. 6. Iacob. de Graff. in aureis detis. p. 1. lib. 1. à cap. 2. usque ad 7. Ioan. Maldonat. tom. 2. de pœnit. tit. de contritione, Henriq. in summa lib. 4. cap. 17. cum seqq. Luc. Pinel. de Sacrament. Pœnitent. ubi de contrit. Soar. tom. 4. de pœnitent. disput. 4. Hieron. Onuphr. de pœnitent. disput. 2. Marcel. Megal. part. 1. institut. confessar. lib. 4. Balduin. iun. super opera controuers. Bellarmini part. 2. lib. 5. cap. 3. Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de Pœnit. lib. 3. de contritione, & attritione. Agid. de Coninck de Sacrament. & censur. tom. 1. quæst. 68. num. 30. & tom. 2. disput. 1. dub. 2. num. 13. cum seqq. Petr. de Ledefina in summa p. 1. de Sacrament. ubi de pœnit. cap. 6.

¶ 7. Fernandez in examine Theologia moralis p. 3. cap. 6. §. 4. Bonacin. de Sacrament. disput. 5. q. 5. Galgancet. de iure publico, lib. 3. tit. 90. Molles. in summa Theologia moral. tract. 7. cap. 7. Paul. Comitoli. respons. moral. lib. 1. q. 32. num. 2. vers. qui verò, Iul. Laur. de Iubileo p. 1. cap. 14. num. 67. cum seqq. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiast. tract. 5. c. 1. quæst. 7. Vincent. Filliuc. in quæst. moralibus tract. 6. cap. 7. cum seqq. Torrelanca de iure spirit. lib. 24. cap. 7. de Contritione & attritione, Hurtado de Pœnitent. disput. 2. diffie. 1. cum seqq. Fagundez in quinque Ecclesia præcepta. præcept. 2. lib. 2. cap. 3. Paul. Layman in Theologia moral. lib. 5. tract. 6. cap. 4. nouissime Ioan. de Lugo de Pœnitent. disput. 5. sect. 1. num. 13. cum seqq.

¶ Animi

tentibus; *omnia peccata mortalia*, quorum, *post diligentem sui discussionem*, conscientiam habent in confessione recenseri, etiam si occultissima illa sint, & tantum aduersus duo vitima^d Decalogi præcepta commissa, quæ nonnunquam animum grauius lauciant, & periculosiora sunt ijs, quæ in manifestis admittuntur. *Nam venialia*, quibus à gratia Dei non excludimur, *& in quæ frequentius labimur*, quamquam rectè & vsiliter, citraque omnem præsumptionem in Confessione dicantur, quod piorum hominum vsus demonstrat, taceri tamen citra culpam, multisque alijs remedijs expiari possunt. Verum, cum vniversa mortalia peccata, etiam cogitationis, *homines iræ filios, & Dei inimicos reddant*, necessum est, omnium etiam veniam cum aperta, & verecunda Confessione, à Deo querere. Itaque, dum omnia, *in quæ memoria occurrunt peccata*, Christi fideles confiteri student, proculdubio omnia diuinæ misericordiæ agnoscenda exponunt. Qui vero secus faciunt, & scienter aliqua retinent, nihil diuinæ bonitati per Sacerdotem remittendum proponunt. Si enim erubescat ægrotus vulnus medico detegere, quod ignorat, medicina non curat. *Colligitur præterea, etiam eas circumstantias*, in Confessione explicandas esse, quæ speciem peccati mittant quod sine illis peccata ipsa neque à penitentibus integrè exponantur, nec iudicibus innorescant, & fieri nequeat, vt de grauitate criminum rectè censere possint, & pœnam, quam oportet, pro illis, penitentibus imponere. Vnde alienum à ratione est, docere circumstantias has ab hominibus otiosis excogitatas fuisse, aut vnã tantum circumstantiam confitentem esse, nempe peccasse in fratrem. Sed & impium est, Confessionem, quæ hac ratione fieri præcipitur, impossibilem dicere, aut carnisficinam illam conscientiarum appellare. Constat enim nihil aliud in Ecclesia à penitentibus exigì, quam vt, postquam quisque diligentius se excuserit, & conscientia suæ sinus omnes, & latebras, explorauerit, ea peccata confiteatur, quibus se Dominum, & Deum suum mortaliter offendisse meminerint, *reliqua autem peccata, quæ diligenter cogitanti non occurrunt*, in vniuersum, eadem Confessione inclusa esse intelliguntur, pro quibus fideliter cum Propheta dicemus; *Ab occultis meis munda me Domine*. Ipsa verò huiusmodi Confessionis difficultas, ac peccata detegendi verecundia grauis quidem videri posset, nisi tot tantisque commodis, & consolationibus leuaretur, quæ omnibus, dignè ad hoc Sacramentum accedentibus, per Absolutionem certissimè conferuntur. *Ceterum, quo ad modum confitendi seretò*, apud solum sacerdotem, etsi Christus non veteret, quin aliquis in vindictam suorum scelerum, & sui humilitationem, cum ob aliorum exemplum, tum ob Ecclesiæ offensæ ædificationem, delicta sua publicè confiteri possit, non est tamen hoc diuino præcepto mandatum, nec satis consultè, humana aliqua lege præciperetur, vt delicta præsertim secreta, publica essent confessione aperienda. Vnde cum à sanctissimis, *& antiquissimis Patribus*, magno vnanimique consensu, secreta Confessio sacramentalis, qua ab initio Ecclesia sancta vsa est, & modo etiam vitur, fuerit semper commendata, manifestè refellitur inanis eorum calumnia, qui eam à diuino mandato alienam, & inuentam humanum esse, atque à Patribus, in Concilio Lateranensi congregatis initium habuisse docere non verentur, neque enim per Lateranense Concilium Ecclesia *statuit, vt Christi fideles confiterentur, quod iure diuino necessarium, & institutum esse intellexerat*, sed vt præceptum Confessionis, *saltem sensel v in anno, & ab omnibus & singulis, o cum ad annos discretionis peruissent*, impleretur. Vnde iam in vniuersa Ecclesia, cum ingenti animarum fidelium fructu, obseruatur mos ille salutatis confitendi, sacro illo, & maxime acceptabili tempore Quadragesimæ, quem morem hæc sancta Synodus, maxime probat, & amplectitur, tanquam pium, & meritò retinendum.

^d Deut. 5.

^e Suprà sess. 6. cap. 23. c. adhuc. & c. de quotidianis de penit. dist. 3. f. Ephes. 4.

^g Psalm. 18.

^h Concil. Cabilonen. cap. 33.

^k Concil. Lateran. sub Innoc. 3. c. 21. c. omnis vtriusq. de penit. & remiss.

Vide S. Thom. 3. part. quest. 90. cum seqq. vbi latissime Vazquez, Nauarr. in man. cap. 2. num. 1. cum seqq. c. 21. nu. 30. & 34. & in summa de penit. dist. 1. nu. 18. Ioan. Maldon. tom. 2. de penit. in controuers. de confess. Luc. Pinel. de Sacramento Penitentis, tract. 2. de confess. Vincent. Mazzol. in breui regula ad Confessarij, & conscientis munus rectè obeundum, Iacob. de Graff. in aureis decisi. p. 1. lib. 1. c. 8. cum seqq. Henriq. in summa lib. 5. Marcel. Megal. p. 1. institut. Confessarij. Petr. de Ledesma in summa part. 1. vbi de Sacramento Penitentia, cap. 8. Aegid. de Coninck de Sacrament. tom. 2. disput. 4. à num. 27. Valer. Reginald. in praxi fori penit. lib. 6. à num. 28. Galganet. de iure publico lib. 3. tit. 92. Fernandez. in examine Theologiae moralis part. 3. cap. 6. §. 6. Bonacin. de Sacram. disput. 5. quest. 5. sect. 2. Iul. Lauer. de Tubilco p. 1. c. 14. Molies. in summa Theologiae moral. tract. 7. cap. 9. cum seqq. Vincent. Filluc. in quest. moralibus tract. 7. Fagundez in quinque Ecclesie præcepta, præcept. 2. lib. 3. Paul. Layman in Theologia moralis lib. 5. tract. 6. capitul. 5. Alphons. de Leon. de officio, & potestate Confessoris, Frias in tract. de modo & forma audiendi Confessiones. Petr. de Ochagaui de Sacrament. tract. 2. de Confess. Hurtado de Sacrament. tract. de Penit. disput. 7. de Confess. Cardin. Bellarm. tom. 2. controu. lib. de Penitent. Valent. tom. 4. disput. 7. q. 9. puncto 1. Becan. de Sacrament. in specie cap. 36. Tanner. tom. 4. disput. 6. de Penit. q. 7. Ioan. de la Cruz in direct. Conscient. tract. de Sacrament. Penitent. quest. 3. Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de Penitent. lib. 4. de Confessione.

Confessionis Sacramentalis Hurtado d. tract. de Penit. disput. 9. & infra can. 7. de Penit.

^β Et terris ascensurus ad celos, &c.] Ergo dum vixit Christus Dominus, hanc potestatem alijs delegare nec deuit, nec expediebat, vt per Suar. par. 3. tom. 4. disputat. 17. sect. 2. Torreblanca de iure spirit. lib. 2. cap. 10. num. 19. c. 20.

^γ Si in genere duntaxat, & non potius in specie, &c.] Scientiam in specie peccatorum Confessarijs necessariam nõ solum ad sententiam ferendam, sed ad scrutandam penitentis conscientiam, & vulnera animæ medenda; per hunc text. tradit Torreblanca de iure spirit. lib. 4. cap. 6. nu. 4. & lib. 14. cap. 11. num. 3. vbi num. 4. subdit quod si penitens morbi grauitate præuentus non possit peccata in specie pronuntiare, si contritionis signa de dis, absoluedus est, saltem sub conditione, si talis explicatio est materia sufficiens Sacramenti; quia Deus non requirit à nobis aliam Confessionem, quam quæ nobis possibilis est, Hurtado d. tract. de Penitent. disput. 9. diffie. 5. vbi ait non sufficere penitentem si dicat se sæpius peccasse mort. sed ei necessarium esse omnia & singula peccata mortalia confiteri, & disputat. 9. Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de Penitent. libro 4. questione 62. vbi dicit idem de illo, qui solum habet peccata venialia, vt teneatur explicare illorum speciem, idem Barthol. à S. Fausto de illo libro 4. disputatione 201. resoluit penitentem, qui non potest aliter sua peccata confiteri, quam per signa contritionis, posse sacramentaliter absolui, si dicat

^α Integram peccatorum Confessionem.] De integritate

dicat se certo commisisse unū peccatū mortale, non recordari tamen cuius specie fuerit illud, prout etiam ait posse sacramentaliter absolui eum, qui aliquod peccatum est confessus Confessario presenti, & ex aliquo accidenti loquelam amisit, necnon illum, qui nullum peccatum in particulari potuit confiteri, sed solum signa generalia doloris ostendit, sacramentaliter etiam absolui posse, sub conditione, vel mente concepta, aut expressa, si possum, & capax es, ego te absoluo, & questione 202. post multos à se relatos, tenet quod quando moribundus ante aduentum Sacerdotis ostendit signa penitentiae, & Confessionem petijt, accedens autem Sacerdos illum ita inuenit sensibus destitutum, vt ipso presente nullum signum doloris, aut penitentiae exhibere possit, adstantes tamen fatentur ipsum dedisse signa contritionis, aut Confessionem petijisse, hunc posse à presente Sacerdote sacramentaliter absolui. Verum si penitens nullum peccatum confiteatur, nec petijt Confessarium, nec signa, vel nutus contritionis exhibuit, & sit vir bonus, & deuotus ad Sacramenta, poterit sub conditione absolui in hunc modum, *Si tu es capax absolutiois, ego te absoluo à peccatis tuis.* Ita Viuald. in suo candel. aureo verb. absolutio numero 23. Anton. de Litteratis in summ. part. 1. cap. 35. num. 7. Homobon. de Bonis de examine Eccles. part. 1. tract. 7. questione 43. Molfes. in summa Theolog. moral. tomo 1. tract. 7. cap. 5. numero 48. Carol. de Baucio in sua praxi Confessur. pag. 211. Anton. Diana moral. resol. part. 3. tractat. 3. resol. 8. quos refert & sequitur Barthol. de S. Fausto dict. lib. 2. q. 204.

3. *Omnia peccata mortalia, &c.]* Peccata omnia mort. post Baptismum commissa necessariò explicanda esse in Confessione; docent S. Thom. in 4. distinct. 27. questione 3. artic. 4. Soar. tom. 4. de penitenti. disputat. 22. sect. 1. numero 6. Valent. tomo 4. disputat. 7. questione 11. puncto 1. col. 4. Henric. dict. libro 5. c. 5. §. 8. Pitugian. part. 2. distinct. 17. questione vnic. artic. 6. concl. 1. & artic. 11. concl. 1. Agid. de Coninck dict. tomo 2. disputat. 7. dub. 1. concl. 1. Fernandez dict. cap. 6. §. 6. numero 2. Valer. Reginald. dict. libro 6. numero 91. & 99. Bonacina dict. questione 5. sect. 2. puncto 4. numero 1. Fagundez dict. precept. 2. libro 1. in proom. Confessio enim ad hoc vt valeat, fieri debet de omnibus peccatis actis post Baptismum, vel ab vltima valida Confessione, Torrelblanca de iuro spirit. libro 14. cap. 6. numero 28. vbi numero 38. cum seqq. subdit per hunc text. numerum peccatorum non minus necessarium esse distinctè in Confessione explicare non modo quæ prodeunt ad actum exteriorem, sed quæ mere accidunt in voluntate, etiam si peccata sint dubia, quia necessarium est ea confiteri cum sua qualitate. Hurtado dict. tractat. de Penitenti. disputat. 9. diffie. 1. in princip. Et quòd extra controuersiam sit, numerum peccatorum esse necessariò in confessione explicandum, firmat per hunc text. Bartholom. à S. Fausto tomo 3. tractat. de Penit. lib. 4. quæst. 172.

4. *Post diligentem sui discussionem, &c.]* Penitentem circa peccata mortalia tantam inquisitionem præmittere debere, quantum adhiberet in negotio arduo, seu quanta iudicio prudentis viri indicatur sufficiens ad omnia peccata in memoriam reuocanda, colligunt Nauarr. in man. cap. 9. numero 10. Henric. dict. libro 5. cap. 5. à princip. Nugn. in addit. ad 3. part. questione 9. artic. 2. dub. 1. diffie. vnic. vers. circa octauam conclusionem, Pefant. etiam in addit. ad 3. part. questione 10. de integ. confess. disputat. 5. Zerol. de penitenti. cap. 7. questione 35. Agid. de Coninck dict. disputat. 7. dub. 9. num. 71. Petr. de Ledesma in summa part. 1. de Sacrament. vbi de penit. cap. 16. concl. 6. Valer. Reginald. dict. lib. 6. numero 9. & 10. Bonacina dict. disputat. 5. questione 5. sect. 2. puncto 2. §. 1. numero 2. Laur. dict. cap. 14. num. 16. cum seqq. Fernandez dict. part. 3. cap. 6. §. 6. numero 23. late Hurtado dict. tract. de Penitenti. disputat. 9. diffie. 8. vbi dicit quòd præsupponendum est prudens, seu cordatum & diligens examen, & quòd sufficit quòd sit mediocriter diligens, quale fieri solet à viris prudentibus, & mediocriter timoratis, Barthol. à S. Fausto à lib. 4. quæst. 175.

5. *¶ Nam venialia, &c.]* Peccata venialia possunt à pe-

nite nte omitti, nec qui ea tantum habet, obligatur per se ex præcepto Ecclesie confiteri. Ita Victor. de Sacrament. numero 158. Viuald. in candel. aureo, vbi de Confess. numero 51. Soar. tom. 4. de penitenti. disput. 36. sect. 2. numero 6. Nauarr. in cap. fratres, de penit. distinct. 5. numero 62. Henric. dict. libro 4. cap. 4. §. 1. littera B. Azor. in suis. moral. part. 1. lib. 7. cap. 39. questione 3. Fernandez part. 2. cap. 8. §. 3. numero 4. & part. 3. cap. 6. §. 6. numero 14. Luc. Pinel. tract. 2. de confess. cap. 7. dub. 2. & cap. 8. post princip. Agid. de Coninck dict. tomo 2. disputat. 5. à numero 51. Valer. Reginald. dict. libro 6. numero 44. & 92. Gutier. canon. libro 1. cap. 6. numero 7. Ludouic. Beia respons. casuum conscient. part. 3. casu 37. Filinc. in questione moral. tomo 1. tract. 7. numero 105. Fagundez dict. precept. 2. cap. 1. numero 4. & cap. 2. numero 8. Ego ipse in collect. ad cap. omnis vtriusque sexus, numero 4. de penitenti. & remiss. Paul. Layman dict. libro 5. tract. 6. cap. 5. numero 12. Ioan. de Lugo de Sacrament. in tract. de Penitenti. disputat. 15. sect. 4. numero 49. Bartholom. à S. Fausto tomo 3. tract. de Penit. lib. 4. quæst. 61.

6. *¶ Quæ memoria occurrunt peccata.]* Vide Nauarr. in man. cap. 21. numero 35. Henric. dict. lib. 5. cap. 3. §. 4. Laur. dict. part. 1. cap. 14. à numero 15 eundem Nauarr. in cap. fratres, de penitenti. distinct. 5. numero 70. vbi aduertit nullum fuisse in iure textum ante Concil. Trident. qui expressè de hac ad memoriam peccata reducendi diligentia loquatur, & numero 83. declarat quid faciendum, quando confitens ait se non, vt debebat, ad memoriam sua reduxisse peccata, qua lubricam ac debilem habet memoriam teneri, ea scribere vt suo tempore confiteatur, si id possit facere absque probabili periculo, existimauit Bonacina de Sacrament. disputat. 5. questione 5. sect. 2. puncto vlt. numero 6. sed id non admittunt Henric. libro 4. cap. 4. numero 8. Suar. tomo 4. de Penit. disputat. 36. sect. 5. numero 6. Valent. tomo 4. disputat. 7. questione 9. puncto 4. Agid. de Coninck tom. 2. disputat. 7. dub. 9. numero 71. Bartholom. à S. Fausto dict. libro 4. quæst. 176.

7. *¶ Colligitur præterea etiam eas circumstantias, &c.]* Vide Nauarr. in man. cap. 6. numero 3. & in cap. consideret, de penitenti. distinct. 2. numero 10. cum seqq. Henric. dict. libro 5. cap. 6. cum seqq. Pefant. in addit. ad 3. part. questione 10. §. de integritate confessionis disputat. 3. Nugn. etiam in addit. ad 3. part. questione 9. artic. 2. dub. 2. Luc. Pinel. de Sacramento Penitenti. tract. 2. de confess. cap. 3. cum seqq. Zerol. de penitenti. cap. 12. Sayr. in clauis Regia lib. 2. cap. 3. Fernandez dict. part. 3. cap. 6. §. 6. numero 5. cum seqq. Petr. de Ledesma dict. tract. de Sacramento Penitenti. cap. 18. Valent. tomo 4. disputat. 7. questione 11. puncto 1. Valer. Reginald. dict. libro 6. numero 110. cum seqq. Agid. de Coninck de Sacrament. tomo 2. disputat. 7. numero 8. cum seqq. Bonacina dict. questione 5. sect. 2. puncto 2. §. 3. difficultas. 3. Ioan. de Lugo de Sacrament. in tract. de Penitenti. disputat. 16. sect. 3. numero 104. cum seqq. Torrelblanca de iuro spirit. libro 14. cap. 6. num. 30. cum seqq. Hurtado dict. tract. de Penitenti. disputat. 9. diffie. 2. cum seqq. Molfes. in summa Theologia moralis, tract. 7. cap. 12. numero 58. cum seqq. lul. Laur. de Iubileo part. 1. cap. 14. à numero 47. Galet. in margarita casuum conscient. verb. circumstantia, Bartholom. à S. Fausto tomo 3. tract. de Penitenti. libro 4. questione 76. cum seqq. Tamburin. de iure Abbatum tomo 3. disputat. 3. questione 6. numero 15. Homobon. de Bonis de examine Ecclesias, part. 1. tract. 5. cap. 12. questione 74. cum seqq. Fagundez in quinque Ecclesia præcepta, precept. 2. libro 4. cap. 1. cum seqq. Paul. Layman dicto libro 5. tract. 6. cap. 5. numero 12.

8. *¶ Reliqua autem peccata, quæ diligenter cogitant non occurrunt, &c.]* Vide Bartholom. à S. Fausto libro 2. de sacris Indulg. in communi questione 100. vbi dicit docere textum in præfatu peccata obita bona fide in Confessione remitti per absolutionem, quæ est tantæ virtutis quod etiam extenditur ad obita.

¶ Ceterum quoniam modum confiteri secretis, &c.] Non esse contra institutionem, aut valorem Sacramenti quòd Confessio publicè fiat, tenet per hunc text. Vasq. q. 91. art. 4. dub. 1. Suar. disp. 21. sect. 2. Ioan. de Lugo à tract. de Penitenti. disp. 15. sect. 5. num. 65. & 73. quia non est de necessitate huius Sacramenti particularis, id est, secreta Confessio, Ve-

Vega lib. 3. in Trident. cap. 28. Filefac. de Confessione auriculari §. 2. Petr. Sot. de Confess. lect. 2. Torreblanca de iure spirit. lib. 14. cap. 4. num. 25. Hurtado d. disput. 8. diff. 1. & 2.

7. Quod iure diuino necessarium, &c.] Præceptum annuæ confessionis non esse purè humanum; sed includere, aut supponere præceptum diuinum Confessionis quoad substantiam, quo præcipitur Confessio vagè quoad tempus extra articulum mortis, & superaddere modificationem quoad tempus, quam Christus prætermitit, tenent Vasq. de Pœnit. quest. 90. art. 1. d. 4. Hurtado d. tra. de Pœnitentia disput. 7. diff. 5. vers. Sotus verò. at diff. 5. quarit, vtrum Pontifex dispensare possit in præcepto Confessionis?

9. µ Salem semel in anno, &c.] Vide cap. omnis utriusque sexus, de pœnitent. & remiss. vbi latè scripsi à num. 5. Henric. d. lib. 4. cap. 3. §. 2. littera I. & cap. 4. §. 7. Vazq. in 2. 2. D. Thom. q. 90. art. 3. dub. 1. num. 5. & 15. Aegid. de Coninck d. disput. 5. à num. 44. Luc. Pinel. d. tract. de Confessione cap. 7. Moltes. d. tract. 7. cap. 10. num. 23. latè Fernandez in examine Theologiae moralis part. 2. cap. 8. §. 3. Fagundez in quinque Ecclesie præcepta. præc. 2. cap. 1. Barthol. à S. Fausto d. lib. 4. questio. 29. Trullench in præcepta decalog. lib. 3. cap. 4. de præcepto annuæ Confessionis per tot. & præcipue dub. 2. à numero 5.

10. Satisfecisse videri præcepto Ecclesie contento in d. cap. omnis utriusque sexus, qui semel in vno Paschatis tempore peccata fuerit confessus Pœnitentiario deputato in vim decreti Concil. Tridentini. sess. 14. cap. 5. refert decusum Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 4. tit. 29. l. 1. §. 1. de confitendo semel in anno.

11. Episcopum posse aduersus eos, qui temporibus ab Ecclesia statutis confiteri, & Eucharistiam sumere neglexerint, vsque ad excommunicationem procedere. est text. d. cap. omnis utriusque sexus, vellet ab Ecclesia arendos, refert decusum idem Armendar. d. loco num. 3. vbi addit, Episcopum talibus pro satisfactione pœnas pecuniarias pro loco applicandas imponere posse, cum hæc aliquando magis timeantur; non expedire tamen vt Episcopus sibi referret absolutionem eorum, qui temporibus constitutis negligunt confiteri, & communicare.

12. De hæresi tamen suspectos credunt omittentes Confessionem, & sacrum Communionem semel in anno, cum sit signum malæ credentia, Penia in direct. Inquisit. part. 3. commento 24. Menoch. de præsumpt. lib. 5. præsumpt. 6. num. 27. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. casus, vers. confessionem. Ludouic. Beta in respons. casuum conscient. part. 4. casu 4. quos refero in collect. ad d. cap. omnis utriusque sexus, numero 11.

13. Huic præcepto annuæ Confessionis non satisfaciunt qui fictam, vel informem, aut sine proposito emendæ Confessionem fecerunt. Ita Sot. in 4. dist. 18. quest. 3. art. 3. concl. 2. 3. & 4. Nauar. in man. cap. 10. nu. 4. Soar. d. disp. 36. sect. 7. num. 1. & Fernandez d. p. 2. c. 8. §. 3. num. 12. vbi refert aliquos contrarium tenentes. Barthol. à S. Fausto d. tract. de Pœnit. lib. 4. q. 53. cum seqq. similiter tenent Medina Cod. de pœnitentia q. de Confess. Megala in sist. Sacerd. p. 1. lib. 4. c. 5. & Vasq. tom. 4. q. 92. art. 3. dub. 5. hoc præceptum annuæ Confessionis non adimpleri per Confessionem validam sed informem. Sed ceteri communi consensu tenent adimpleri, ex quorum numero sunt S. Thom. Sot. Caiet. Canus, Palud. Couar. Martin, de Ledesma, Petr. de Ledesma, & alij, quos refert & sequitur Barthol. à S. Fausto d. tract. de Pœnit. lib. 4. de Confess. q. 56. Valent. tom. 4. disp. 7. q. 11. puncto 2. & 3. Ioan. de la Cruz in direct. Confessent. p. 2. de Sacramento Pœnit. q. 3. Nugn. in addit. ad 3. p. tom. 2. q. 9. art. 1. Petr. Fay etiam in addit. ad 3. p. q. 9. art. 1. d. 1. Suar. tom. 4. disp. 36. sect. 7. num. 6. Pefant. 3. p. q. 10. de dolore d. 3. Zerol. in praxi de pœnit. c. 13. q. 35. Simplic. Mutin. in sua Theolog. moral. de Sacramento pœnitent. q. 30.

14. y In anno.] Intra annum scilicet, computandum à Quadragesima in Quadragesimam, aut à Paschate in Pascha, sumptis Quadragesima & Paschate pro quindecim diebus à Dominica Palmarum, vsque ad Dominicam in Albis, resoluunt Soar. tom. 4. de pœnit. disput. 36. sect. 2. Barbos. Collect. in Concil. Trident.

3. nu. 2. Luc. Pinel. d. cap. 7. dub. 1. Azor. d. p. 1. lib. 2. cap. 26. q. 6. Valer. Reginald. d. lib. 6. num. 36. Aegid. de Coninck d. tom. 2. disput. 5. num. 56. Fernandez d. p. 2. cap. 8. §. 3. num. 6. Trullench in præcepta Decalogi lib. 3. cap. 4. dub. 2. num. 6. Barthol. à S. Fausto d. tract. de pœnit. lib. 4. de Confess. q. 39. Filliuc. tract. 7. cap. 3. Layman tract. 6. cap. 5. Quamuis annum pro impletione dicti præcepti computandum esse à Ianuario in Ianuarium, crediderunt Vasq. de pœnit. q. 90. art. 2. du. 1. Ochagavia tract. 2. quest. 9. Hurtado d. disp. 7. diff. sic. 10. vbi diff. 12. disputat, Vtrum qui in toto anno non confitetur teneatur in principio sequentis confiteri absque dilatione.

Et sic iam videtur receptius dictum præceptum non obligare pro certa anni parte, sed satisfieri illi quavis Confessione facta per annum, ex Victor. in summa num. 137. Vazq. d. q. 90. art. 3. dub. 1. num. 5. & 15. Sot. in 4. dist. 18. q. 1. art. 4. Emman. Sa. in aphorism. verb. confessio num. 4. Viuald. in caudel. aureo. vbi de Confessione num. 16. Ioan. de Lugo d. tract. de pœnit. disput. 15. sect. 7. num. 157. Antonin. Diana moral. resolut. tom. 1. tract. 3. miscel. resolut. 154. & tom. 2. tract. 4. resolut. 81. Trullench in Decal. lib. 3. c. 4. dub. 2. num. 5. Aegid. de Coninck d. disput. 5. num. 57. cum seqq. Fernandez d. p. 2. cap. 8. §. 3. num. 6. vbi probat, quia in d. cap. omnis utriusque sexus, traduntur duo præcepta, vnum de Confessione, alterum de Eucharistia; pro Eucharistia assignatur determinatum tempus Paschatis, pro Confessione verò minime, sed simpliciter dicitur, saltem semel in anno confiteantur, nisi quod Conc. in hoc cap. approbat & amplectitur morem illum piium, & salutarem vniuersalis Ecclesie confitendi sacro illo, & maxime acceptabili tempore Quadragesimæ.

16. Illum, qui per totum annum peccata sua confessus nõ est, teneri itatum in sequenti anno, hoc est, cum primum potuerit, sub noua culpa confiteri, resoluunt Sot. d. art. 4. vers. grauior tamen, Nauarr. in man. cap. 21. num. 45. Henric. d. libro 3. cap. 3. §. 2. littera P. & cap. 4. §. 6. Soar. d. tom. 4. disputat. 36. sect. 4. à princip. Viuald. d. tra. de Confess. num. 17. Fernandez d. part. 2. cap. 8. §. 3. num. 7. Fagundez d. præc. 2. lib. 1. cap. 4. num. 14. Trullench in Decalog. lib. 3. cap. 4. dub. 2. num. 7.

17. Si quis prauidet quòd transacta illa occasione non poterit in toto anno confiteri ex penuria Confessarii, teneri ex vi huius præcepti Ecclesiastici statim confiteri, resoluunt Nauar. d. cap. 21. num. 35. Henric. d. cap. 4. §. 7. littera N. Soar. d. disput. 36. sect. 5. num. 2. Fernandez d. §. 3. num. 8. Fagundez d. cap. 4. num. 16. Trullench d. cap. 4. dub. 2. num. 9.

18. Vtrum Papa dispensare possit in hoc præcepto de confitendo semel in anno propter aliquam iustam rationem veluti cum Eremira viuente extra humanum consortium, vel similem? Affirmant ex eo quòd præceptum hoc quoad temporis determinationem est Ecclesiasticum, & positium; Sot. in 4. dist. 18. q. 1. art. 5. & alij, quos refert & sequitur Soar. d. tom. 4. disp. 36. sect. 1. num. 5. pariter resoluunt Papam dispensare non posse in præcepto diuino de confitendo in articulo necessitatis Barthol. à S. Fausto d. tract. de pœnit. lib. 4. quest. 31. vbi resolut præceptum annuæ Confessionis non esse merè Ecclesiasticum, sed diuinum, modificatum ab Ecclesia, & quest. 38. tenet non posse Romanum Pont. absolute cum aliquo, vel cù tota aliqua prouincia super substantia huius præcepti dispensare, nec vt raro confiteatur in vita, posse tamen iusta de causa cum aliquo dispensare ne ad annuam Confessionem teneatur, vt si quispiam inter Turcas, vel in eremo extra hominum consortium viueret.

19. Sed an si quis in Confessione facta hoc anno aliqua peccata mortalia omiserit per obliuionem excusabilem, vel aliquam causam rationabilem, teneatur vi huius præcepti confiteri eadem peccata? vide Luc. Pinel. d. cap. 7. dub. 3. Valer. Reginald. dicto lib. 6. num. 40. Fagundez d. præc. 2. lib. 1. cap. 4. num. 17. Trullench d. c. 4. dub. 2. num. 8.

20. Ab omnibus, & singulis.] Etiam ipso Imperatore, & Regibus, Castal. de Imperatore q. 1. n. 25. & 26. Ego ipse de officio, & potest. Parochi cap. 20. num. 20. Ac ipso summo Pont. ex Suar. de pœnit. disput. 36. sect. 2. num. 5. Vasq. q. 90. art. 1. H dub.

dub. 5. num. 12. Ioann. de Lugo d. tract. de Penit. disp. 15. sect. 7. num. 142. & 143. vbi à num. 149. de pueris agit. Barthol. à S. Fausto tom. 3. tra. de Penitent. lib. 4. q. 14. 35. & Fagundez d. precepto 2. lib. 1. c. 3. num. 18. plures, quos refero in collect. ad d. c. omnis vtriusque sexus num. 2. cum quibus est magis communis sententia, summum Pontificem obligari de iure diuino confiteri; ad annuale vero Confessionis preceptum non teneri quoad vim coactiuam, secus vero quoad vim directiuam. Tullench. in decalog. lib. 3. cap. 4. dub. 2. num. 13. & c. 5. dub. 2. num. 20.

21. Cum ad annos discretionis peruenissent.] peruenire ad

annos discretionis quando quis dicatur, vide Nauar. d. c. 21. num. 37. & 88. Soar. d. contr. 4. disp. 26. sect. 2. num. 3. Henric. d. lib. 4. c. 1. §. 2. Valer. Reginald. d. lib. 6. num. 50. Paul. Comitol. resp. moral. lib. 1. q. 16. Aegid. de Coninck de Sacram. 10. 2. disp. 5. num. 50. Hernandez d. part. 2. cap. 8. §. 2. num. 15. Fagundez d. prac. 2. lib. 1. c. 2. num. 3. in princ. & c. 3. n. 10. Azor. d. p. 1. lib. 7. c. 40. quest. 6. Ioan. de Lugo d. disp. 15. sect. 7. n. 152. Vatq. tom. 4. quest. 50. art. 2. dub. 4. Barthol. à S. Fausto d. tract. de Penitent. lib. 4. quest. 37. vbi ad completum septennium id extendit. Tullench. in Decalog. lib. 3. cap. 4. dub. 2. num. 11. & 12.

De Ministro Sacramenti Pœnitentiæ, & absolutione.

C A P V T V I.

1 Minister Sacramenti Pœnitentiæ solus Sacerdos.

2 Absolutio sacramentalis est ad instar actus iudicialis.

¶ Infra can. 10. i. Matth. 16. & 18. c. Ioan. 20.

¶ Suprà sess. 7. de Sacrament. c. 10.

¶ Cap. secundum Eccle. sic 19. dist. & cap. non nocet. 1. q. 1. f. Infra canon 9.

Circa ministrum autem huius Sacramenti, a declarat sancta Synodus, falsas esse, & à veritate Euangelij penitus alienas doctrinas omnes, quæ ad alios quosuis homines, præter Episcopos, & Sacerdotes Clauum ministerium perniciosè extendunt, putantes verba illa Domini: ^b Quæcumque alligaueritis super terram, erunt alligata & in cælo; & quæcumque solueritis super terram, erunt soluta & in cælo; ^c & quorum remisistis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt, ad omnes Christi fideles indifferenter, & promiscue, ^d contra institutionem huius Sacramenti, ita fuisse dicta, vt quiuis potestatem habeat remittendi peccata publica quidem per correptionem, si correptus acquieuerit, secreta verò per spontaneam Confessionem, cuiuscunque factam. Docet quoque, etiam Sacerdotes qui peccato mortali tenentur, per virtutem Spiritus sancti, in ordinatione collatam tanquam Christi ministros, functionem remittendi peccata exercere, eosque prauè sentire, qui in malis Sacerdotibus hanc potestatem non esse contendunt. ^e Quamuis autem Absolutio Sacerdotis alieni beneficii sit dispensatio, tamen non est solum nudum ministerium, vel annunciandi Euangelium, vel declarandi remissa esse peccata, ^f sed ad instar actus iudicialis, quo ab ipso, veluti à iudice, sententia pronuntiatur. Atque ideo debet penitens adeò sibi de sua ipsius fide blandiri, vt, etiam ^f si nulla illi adfuit contritio, aut Sacerdoti animus seriò agendi, & verè absoluedi desit, putet tamen se propter suam fidem, verè, & coram Deo esse absolutum, nec enim fides sine Pœnitentia remissionem vllam peccatorum præstaret, nec is esset, nisi salutis suæ negligentissimus, qui Sacerdotem iocose absoluentem cognosceret, & non alium seriò agentem, sedulo requireret.

1. Vide S. Thom. 3. p. quest. 84. art. 3. Sot. in 4. dist. 18. quest. 4. art. 1. & dist. 20. quest. 1. art. 3. concl. 4. Pyg. de Ecclesiast. hierarchia, lib. 2. cap. 3. Maldonat. 10. 2. de penitent. p. 3. quest. 3. Petr. Sot. lect. 3. de Sacrament. Ordinis, Onuphr. de sigillo Confess. sect. 3. quest. unica, dub. 5. vers. prima conclusio. Soar. 10. 4. de penitent. disp. 16. cum seqq. Vatq. tom. 4. quest. 84. art. 3. dub. 1. & quest. 93. art. 1. dub. 1. Marcl. Megal. p. 1. in stir. confess. lib. 1. Valer. Reginald. in praxi fori penitent. lib. 1. cap. 1. Aegid. de Coninck de Sacram. tom. 2. quest. 8. Bonacin. eod. tract. de Sacram. disp. 5. quest. 7. puncto 1. à num. 1. Fernandez in examine Theolog. moral. p. 3. cap. 6. §. Vincet. Filiuc in qu. moralibus tract. 7. cap. 7. cum seqq. Mössel. in summa Theologia moral. tract. 7. cap. 14. de ministro Sacramenti Pœnitentiæ, Fagundez in quinque Ecclesiæ precepta, prac. 2. lib. 7. de ministro Confessionis. Paul. Laymann in Theologia moral. lib. 5. de Sa-

eram. tra. 6. c. 10. Ioan. de Lugo de Sacram. in tract. de Penit. disp. 18. sect. 1. n. 1. cum seqq. Torreblanca de iure spirit. lib. 14. c. 1. n. 26. & n. 30. Hurtado de Sacram. tra. de Penit. disp. 10. de Ministro Sacram. panis. An liceat laico confiteri tempore necessitatis: Vide late declarantem Magdalen. de humero testium in testamento requisito p. 1. c. 10. num. 61. cum multis seqq. pag. 109. Ioan. de Lugo d. tract. de Penit. disp. 18. sect. 1. num. 4. Hurtado d. disp. 10. dist. 1.

a. Declarat sancta Synodus, &c.] Ad alios præter Episcopos & Sacerdotes Clauum potestatem non extendi dicit Torreblanca d. lib. 14. c. 1. num. 30.

f. Sed ad instar actus iudicialis.] Absolutionem esse ad instar actus iudicialis, quo à Sacerdote, veluti à iudice sententia pronuntiatur, per hunc text. dicit Bonacin. d. disp. 5. q. 4. puncto 6. num. 1. in fine.

De casuum reservatione.

C A P V T V I I.

1 Doctores referuntur de casibus reservatis agentes.

2 Clemens VIII. cunctis Regularibus certos casus reservatos taxauit.

3 Papa potest sibi reservare casus respectu omnium.

4 Casus quot Pontifices sibi reservarunt.

5 Censuras plures in Bulla Cens. & extra illam Pontifices reservarunt.

6 Episcopus potest sibi reservare casus.

7 Episcopi quæ peccata reservare soleant, & possint.

8 Episcopus successor illius, qui casus sibi reservauit, potest ab eis absolvere.

9 Ecclesia potest reservare non solum peccata, quæ habent excommunicationem, vel censuram annexam, sed etiam alia peccata grauiora.

10 Reservatio nulla fit in articulo mortis.

11 In mortis articulo constituti qui dicantur,

12 Sacerdotes simplices possunt absolvere constitutos in articulo mortis, etiam quando adest proprius parochus.

- 13 Sacerdos etiam irregularis suspensus, excommunicatus, &c. potest absolvere in articulo mortis.
- 14 Absoluti possunt à quocunque Sacerdote simplici constituti in articulo mortis, etiamsi sint excommunicati, & denunciati ob heresim, vel ob aliud quodcunque delictum.
- 15 Sacerdos, qui excommunicatione maiori innotatus constitutum in mortis articulo absoluerit, nullam incurrit irregularitatem.
- 26 Absolutio data à simplici Sacerdote in mortis articulo est vera absolutio.
- 17 Sacerdos nullus extra mortis articulum potest absolvere à casibus per Superiorem reservatis.
- 18 Penitentiarius ex se non potest absolvere à casibus Episcopaliibus.
- 19 Vicarius Episcopi vigore generalis mandati non potest absolvere à casibus Episcopo reservatis.
- 20 Regulares etiam per privilegium, quod Mare magnum vocatur, non habent facultatem absolvendi penitentes à casibus Episcopo reservatis.
- 21 Patres Iesuite, & alij Confessarii vigore privilegiorum Rosarii non possunt absolvere penitentes à casibus Episcopo reservatis.
- 22 Regulares non possunt vigore Bulla Cruciate Confessarios sibi eligere, & ab eis absolvi à casibus reservatis.
- 23 Regulares proutem cuiscunq; privilegij habiti, vel habendi, non possunt quemquam absolvere à casibus in Bulla Cane Domini, aut Ordinario loci reservatis.
- 24 Regulares habentes facultatem absolvendi etiam à casibus reservatis possunt absolvere advenientes in alia à casibus reservatis in diocesi penitentium.
- 25 Concessa facultas absolvendi à casibus Sedi Apost. reservatis, non comprehendit casus, quos Episcopus, & Prelatus Religiosus cum suis subditis Regularibus reservavit.
- 26 Absolvere Episcopum & cum ipso dispensare poterit ab eodem Episcopo Confessor electus de omni peccati vinculo, de quo potest absolvere, vel dispensare ipse Episcopus.
- 27 Penitens habens peccata reservata Episcopo poterit absolvi à non reservatis reservata absolute à reservatis cum Superiori copiam sui fecerit.
- 28 Penitens cum recurrit ad Episcopum in casibus reservatis quomodo cum illo se gerere debet ipse Episcopus; ostenditur.

Quoniam igitur natura, & ratio iudicii illud exposcit, ut sententia in subditos duntaxat feratur, & persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, & verissimum esse Synodus hanc confirmat, nullius momenti Absolutionem eam esse debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam non habet iurisdictionem. Magnopere verò ad Christiani populi disciplinam pertinere, sanctissimis Patribus nostris visum est, ut atrociora quaedam & grauiora crimina non à quibusvis, sed à summis duntaxat Sacerdotibus, absoluerentur, & unde merito Pontificis Max. pro suprema potestate, sibi in Ecclesia uniuersa tradita, causas aliquas criminum grauiiores suo potuerunt peculiari iudicio reservare. Neque dubitandum est, quando omnia, quae à Deo sunt, ordinata sunt, quin & hoc idem Episcopis omnibus in sua cuique diocesi, in adificationem tamen, non in destructionem, liceat, & pro illis in subditos tradita supra reliquos inferiores Sacerdotes auctoritate, & praesertim quoad illa, quibus excommunicationis censura annexa est. Hanc autem delictorum reservationem consonum est diuinae auctoritati, non tantum in externa politia, sed etiam coram Deo vim habere. Verumtamen pie admodum, ne hac ipsa occasione aliquis pereat, in eadem Ecclesia Dei custoditum semper fuit, & ut nulla sit reservatio in articulo mortis: atque & idem omnes Sacerdotes n quoslibet penitentes à quibusvis peccatis, & censuris absolvere possunt: extra quem articulum Sacerdotes cum nihil possint in casibus reservatis, id vnum poenitentibus persuadere nitantur, ut ad Superiores, & legitimos iudices pro beneficio Absolutionis accedant.

1. Vide Petr. Sot. de ministro confession. lect. 5. vers. his etiam, Gregor. de Valentia tom. 4. disp. 7. q. 10. puncto 2. ad fin. Soar. tom. 4. de Penitent. disp. 29. sect. 1. Henriquez in summ. lib. 3. cap. 14. & lib. 6. cap. 9. §. 3. Fr. Emman. quest. regul. tom. 1. q. 20. art. 1. & in summ. p. 1. c. 55. Vasquez tom. 4. q. 91. art. 3. & quest. 92. Marcel. Megala p. 1. in sit. confessor. c. 11. cum seqq. Valer. Regin. in praxi fori poenit. lib. 1. num. 25. & num. 123. cum seqq. Agid. de Coniack. de Sacram. & censur. tom. 2. disp. 8. a. num. 75. Iacob. de Graff. in aureis detis. lib. 1. append. c. 7. Tolet. in summ. lib. 3. cap. 14. Medina tract. 2. de Confess. q. 12. Comitol. resp. moral. lib. 1. q. 29. Tanner. tom. 4. disp. 6. q. 9. dub. 8. Barthol. S. Fausto tom. 3. in tract. de Penit. lib. 8. de casibus reservatis. Piatec. in praxi Episcop. p. 2. c. 1. Zerol. in simili praxi. verb. casus reservati, & in praxi poenit. c. 13. Galet. in margarita casuum conscient. verb. casus reservati, Laour. de Indulgent. p. 2. cap. 28. Campan. in diuersis iuris Canon. rubr. 12. cap. 13. num. 63. Ioann. Valer. de differ. inter utrumque forum, verb. penitentiæ, differ. 9. Homobon. de Bonis de examine ecclesiastic. p. 1. tract. 5. cap. 4. q. 27. Fernandez in examine Theologiae moralis p. 3. cap. 6. §. 6. num. 24. cum seqq. Sanchez in precepta Decalogi tom. 1. lib. 2. cap. 8. Molfet. in summa Theologiae moralis, tract. 7. c. 17. cum seqq. Filiuc. in quest. moral. lib. 1. tract. 7. cap. 10. Fagandez in quinguo Ecclesie preceptis, precept. 2. lib. 8. cap. 1. Paul. Layman in Theologiae moralis lib. 5. tract. 6. c. 12. Stephan. Daluin. de potest. Episc. et Abbatum. c. 31. cum seqq. nouissime Machado de el peccato Confessor y cura de alm. lib. 1. p. 3. tract. 1. docum. 1. cum seqq. Basse. verb. casus reservatis. Collect. in Concil. Triet.

unus. late Ioan. de Lugo de Sacram. in tract. de Penit. disp. 20. Torreblanca de iure spiri. lib. 1. c. 4. num. 10. cum seqq. Hurtado de Sacram. tract. de Penit. disp. 11. meupsum de offic. & potest. Episc. p. 3. alleg. 50. cum duabus seqq. Et de his casibus reservatis integros edidere tractatus Lælius Zechius, Horat. Gambarupta, Lucas Floronus, Bartholomæus Gipsius, Petr. Bellochius, Homobon. de Bonis, & Ioan. Chapeauille.

Clemens VIII. cunctis Regularibus per suum Breue certos casus reservatos taxavit, & praescripsit, ultra quos praecipit ut alij non referentur à Prae. superioribus, nisi in Capitulo generali, aut Prouinciali de consensu Patrum vocalium, & matura discussione. De his casibus Clementis VIII. specialem tractatum edidit Franc. Longus à Coriolano Capuceinus: & de illis agunt Sorb. in addit. ad compend. p. 1. verb. absolutio ordinaria quoad Fratres, Marcel. Megala p. 3. in sit. Sacerd. lib. 1. c. 12. Molfet. in sum. Theolog. mor. tract. 7. c. 20. de casib. reservatis. Prelatus Religiosorum, Fagund. in quinguo Eccles. precept. precept. 2. lib. 8. cap. 1. cum seqq. Lezana in sum. quest. Regul. p. 1. c. 18. num. 20. cum seqq. Stephan. Daluin de potestate Episcopi & Abbatum. c. 33. Machado d. docum. 1. n. 5. Barthol. S. Fausto de libit. extraord. lib. 1. q. 95. cum seqq. Ludouic. Beia respons. casuum conscient. p. 3. casu 16. Fr. Ludouic. Miranda in man. Praelat. tom. 2. quest. 34. Laurent. à Portel in tract. de his casibus, & in dubijs regularib. verb. casus reservati, Quarant. in summa Bullarum, verb. casus reservati, Hieron. Roderic. in copend. q. regul. p. sol. 3. num. 16.

4 Cap. si Episcopus. de poen. in 6. 6 Cap. si quis suadente. 17. quest. 1. c. 11. quorundam de iudic. cap. conuict. de sent. ex. cap. quicunque eod. tit. in 6. & c. 1. in tit. in cle. c. si dominus de poen. in extraus. com. cum si Rom. 13. 6 Vide sess. 24. 27. post matrimonium 4 Cap. felicis. de poen. in 6. c. pastoralis. de off. ord. e. cupientes. de poen. in cle. c. inter cistas. 5. duos de priuil. in extraus. com. Calet. Episc. 2. cap. 1. & 4. Cartho. c. 76. & 11. Tolet. c. 12.

2.

- num. 16. cum segg. & resol. 22. Ioan. de Lugo d. tract. de Pœnitent. disp. 20. num. 39. cum segg.
3. **¶** Unde merito Pontifices Maximi, &c.] Posse Pontificem sibi referuare casus respectu omnium, siue sint Episcopi, siue alij quicumque Prælati, tenet Fernandez in examine Theologia moral. p. 3. cap. 6. §. 6. num. 24. in med. Sebast. Acoſta in explicat. Bullæ Cruciatæ quæst. 42. Coriolan. de casibus referuat. p. 1. sect. 1. art. 1. num. 7. vers. primò. Barthol. à S. Fausto d. lib. 8. quæst. 3.
4. Quot autem casus Pontifices sibi referuauerint, adnotant gloss. verb. pertineant, in cap. 1. de translat. Episcopi, & verb. pertinere, in cap. sicut unire, de excessib. Prælat. quæ vndecim recenſet quatuor versibus, ex Host. Gambr. de offic. & potest. Legati de Lateran. lib. 2. tit. de varijs ordinarijs nominibus num. 157. qui 27. versibus sexaginta complectitur, Barthol. à S. Fausto d. lib. 8. quæst. 51. multo plures refero de offic. & potest. Episcopi. p. 3. allegat. 50. in princip.
5. Ex Bulla in Cœna Domini, & extra illam plures censuras ipsi Pontifici referuatas, collegerunt, & in catalogum reduxerunt Nauarr. in man. c. 27. à num. 25. Iacob. de Graſſi. in aureis decis. p. 1. lib. 4. cap. 19. cum segg. Tolet. in instruct. Sacerd. lib. 1. à cap. 19. vsque ad 24. Soar. tom. 5. de cens. disp. 21. vsque ad 24. Sayr. in simili tract. lib. 2. & 3. Iul. Cæs. Rainer. in catalogo censurarum. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 9. num. 226. cum segg. Filich. in quæst. moral. tom. 1. tract. 14. & 15. Antonuc. in sua catechesi Neapolit. lib. 3. c. 37. cum segg. Molſes. d. tract. 7. c. 18. Barthol. à S. Fausto de Iubil. extraord. lib. 4. q. 98. & 99. Ego ipse d. alleg. 50. ex numer. 83. & nouissime Bonacin. per integrum tract. de censuris in Bulla & extra Bullam referuatis.
6. **¶** Hoc idem Episcopis omnibus, &c.] Posse Episcopum referuare sibi casus plus minusue, iuxta maiorem, vel minorem Confessoriorum, quos in sua diœcesi habet, idoneitatem, capacitatem, & eruditionem, resoluunt Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. casus referuati, Fernandez d. p. 3. c. 6. §. 6. num. 24. in med. Aloyſ. Ricc. in praxi rerum fori eccles. resol. 492. Homobon. de Bonis de humana vice statibus c. 10. statim post princ. & de casibus referu. p. 1. c. 1. Molſes. d. tract. 7. cap. 17. num. 19. Barthol. à S. Fausto d. lib. 8. quæst. 3. vers. secundò.
7. Quæ autem peccata referuare soleant, & possint Episcopi, tradunt Fernandez d. §. 6. num. 25. Ego ipse d. p. 3. alleg. 51. per tot. Ioan. de Lugo d. tract. de Pœnit. disp. 20. sect. 2. num. 12. cum segg. Hurtado d. disput. 11. diffi. 4. cum segg. Barthol. à S. Fausto d. lib. 8. q. 7. cum segg. & quæst. 49. & 50. & de Iubil. extra. lib. 4. quæst. 91. In quibus referuandis seruandum esse modum à S. Congr. præscriptum, dicunt, & referunt Quarant. in sum. Bullar. verb. casus referuati, Vgolin. de officio & potest. Episcopi cap. 36. Aloyſ. Ricc. in d. praxi rerum fori eccles. resol. 492. Coriolan. d. sect. 1. art. 5.
- Idem Episcopi debent referuare paucos casus, eosque maximè necessarios, atrociores, & grauiores, non casus Bullæ Cœnæ, neque specialiter Papæ referuatos; neque promiscuè eos, quibus est annexa excommunicatione nemini referuata, nisi ob frequentiam, scandalum, aut necessariam causam aliquos nominatim; neque eos in quibus est necessaria restitutio, vel executio pro absolutio, neque eos, qui versantur circa res parui momenti, & qui frequenter eueniunt inter idiotas, licet sint mortiferi, nec in carnalibus, vbi ad est periculum scandalorum, vel cadere potest suspicio ob frequentem reditum ad Ordinarios, vel in select. Canon. cap. 18. num. 2. vbi refert decifum in S. Congreg. Episcop. 26. Nouembris 1602. Neque restitucionem incertorum sibi referuent, ead. 14. Junij 1619. Quanam peccata referuati possint, offendit Barthol. à S. Fausto d. lib. 8. quæst. 7. cum segg. vbi dicit mortalia referuari posse, non tamen omnia, sed grauiora, quæ iudicantur expedire ad commune Ecclesiæ bonum, & subditorum adiuuacionem.
8. **¶** Pro illis in subditos, &c.] Episcopum qui casus sibi referuauit, & eius Superiorem in officio & iurisdictione, ac successorem, posse etiam ab eis absolueri, tenent Piaſecr. in praxi Episcop. p. 2. c. 1. nu. 16. Coriolan. d. sect. 1. art. 7. Sua. tom. 4. disput. 30. sect. 1. num. 1. Henriquez lib. 6. de Pœnit. c. 14. §. 9. Barthol. à S. Fausto d. tract. de Pœnitent. lib. 8. quæst. 11. Ego ipse dicta parte 3. allegacione 52. numero 1. vbi nume-
- ro 2. idem dico de Capitulo Sede vacante.
- ¶** Presertim quoad illa, quibus excommunicationis, &c.] 9. Posse Ecclesiam referuare non solum peccata, quæ habent excommunicationem, vel censuram annexam, verum etiam alia peccata grauiora, quamuis eis nulla sit annexa censura, resoluunt Sot. tom. 4. de Pœnit. disp. 29. sect. 2. num. 8. & ante eum tom. 4. dist. 18. quæst. 2. art. 5. vers. secundum argum. & colligitur ex multis, quos citat Henric. in summ. lib. 6. cap. 14. §. 1. litt. D. & de facto multas esse Episcopis, & in Religiosis referuatas, quibus cura annexa non est, fatetur Nauarr. in man. cap. 27. num. 261. vers. 10. reprehendentes Durandum, qui solas censuras referuari asserbat.
- ¶** Ut nulla fiat referuatio in articulo mortis, &c.] Vide Nauarr. in princip. de pœnitent. disp. 6. & conf. 15. de pœnitent. & remiss. Azued. l. 5. num. 5. vers. est tamen verum, tit. 1. lib. 1. non recipiat. Soar. tom. 4. de Pœnitentia, disput. 26. sect. 4. Maldonat. tom. 2. de Pœnitent. cap. 7. de ministro confessionis. fol. 76. vers. nam Ecclesia, Vazquez tom. 4. quæst. 93. art. 1. dub. 4. cum segg. Gutierrez canonic. lib. 1. cap. 1. num. 58. Paul. Comitol. respons. moral. lib. 1. quæst. 21. num. 1. & quæst. 22. num. 2. & lib. 5. quæst. 14. num. 3. Valer. Reginald. in praxi fori pœnitent. lib. 1. à num. 58. Petr. de Ledesma in summ. p. 1. de Sacrament. vbi de Pœnitentia, cap. 14. Cened. ad Decretum collect. 24. num. 5. Agid. de Coninck de Sacramentis & censur. tom. 2. disp. 8. num. 90. cum segg. Campan. in diuersis iuris canon. rubr. 1. num. 110. Sanchez in præcepta Decalogi tom. 1. lib. 2. cap. 13. Ioann. Valer. de different. inter vtrumque forum, verb. pœnitentia, differ. 9. Hurtado de Sacrament. tract. de Pœnit. disput. 10. diffi. 7. cum segg. Fernandez in examine Theologia moralis p. 2. c. 9. §. 18. & p. 3. c. 6. §. 9. à num. 19. Aloyſ. Ricc. in decis. curia Archiepiscop. Neapol. p. 4. decis. 26. Molſes. in summ. Theologia moral. tract. 7. cap. 15. nu. 74. Philiber. Marchin. de bello diuino p. 3. cap. 3. Coriolan. de casibus referu. p. 1. sect. 2. art. 16. Paul. Layman. in Theologia moralis lib. 5. tract. 6. cap. 12. Machado en el perfeto Confessory Cura de almas lib. 1. p. 1. tract. 1. docum. 3. num. 1. latè Ioan. de Lugo de Sacram. tract. de Pœnit. disput. 18. sect. 2. nu. 15. cum segg. & disput. 20. sect. 10. num. 200. cum segg. Torreblanca de iure spirit. lib. 14. cap. 4. à num. 15. & cap. 10. à num. 16.
- In mortis articulo constitutos dici illos, qui etſi viuant, & viuere possint, propter mortem tamen, quam secundum verisimilem medicorum peritiam, aut periculum, quod sperant, instantem vident, iam morietes arbitrantur, tenent Syluest. in summa verb. absolutio 1. num. 10. Co-narr. in cap. alma mater, part. 1. §. 11. num. 8. Nauarr. in manuali cap. 27. num. 271. Soar. d. tom. 4. disput. 26. sect. 4. num. 4. Vazquez d. art. 1. dub. 5. Fr. Emman. in explicat. Bullæ Cruciatæ §. 9. dub. 3. Vivald. in camel. aureo sub tit. de absolut. num. 60. Fernandez d. p. 3. cap. 6. §. 9. num. 19. Benzon. in speculo Episcop. lib. 1. disp. quæst. 6. concl. 2. Duard. in Bull. Cœnæ lib. 3. §. 2. q. 2. Machado vbi supra docum. 3. num. 2. Hurtado d. tract. de Pœnit. disput. 10. diffi. 9. in princ. Valer. Reginald. d. lib. 1. num. 59. Ioan. à Chapeauil. de casibus referuatis cap. 7. difficult. 1. & de modo administrandi sacramenta tempore pœnit. vbi de Pœnitent. quæst. 5. & 6. Homobon. de Bonis de humana vice statibus p. 1. cap. 16. vers. porro, Molſes. de ritu nupt. lib. 1. comp. 18. num. 18. Coriolan. de casibus referuatis, part. 1. sect. 2. art. 16. à num. 2. Molſes. d. tract. 7. cap. 15. num. 77. Ioan. Valer. d. verb. Pœnitentia, differ. 23. in fine, Sanchez in præcepta Decalogi tom. 1. lib. 2. c. 11. nu. 1. resoluentes non posse absolui à simplici Sacerdote omnem transgredere volentem, sed credentem, aut dubitantem probabiliter se naufragaturum, aut aliàs de vita periclitaturum, similiter non quilibet obsessum ab hostibus, sed telis impugnatum, nec quamuis mulierem prægnantem, sed eam quæ periclitatur de vita boni viri, latè Boss. in discept. moral. discept. 2. num. 6. cum segg. vbi à n. 15. de suscipiente lögam nauigationem, & n. 16. de operam dantibus agitationi taurorum, haffiludo, &c. & n. 17. de his, qui voluntarie se offerunt castrandos, & n. 18. de obſessis, & obſidentibus, & nu. 19. de damnatis ad trirèmes, & n. 21. de peste infectis, vbi n. 2. S. cum segg. videtur amplectum cum aliquibus limitationibus sententiã, nempe in loco pestifero nequaquam omnes, & quoslibet Sacerdotes, etſi minime ab Ordinario approbatos posse audire Confessiones eorum, qui ibidem reperientur fani,

fani, eosque absolvere, sed tantum eorum, qui iam peste sunt infecti.

12. Ideo omnes Sacerdotes, &c.] Non solum in absentia proprii Sacerdotis, seu Superioris, verum etiam quando adest, vel ad illum potest haberi recursus cum in articulo mortis nulla sit referuatio, consultius tamen faceret, qui praesente suo Parocho, vel Superiore ab eo potius quam ab alio se absolui faceret. Ita Nauarr. *concl.* 15, alias 23, in *nouis*, & *remiss.* Sayr. in *floribus decif.* sub *cod. tit. decif.* 21. Emman. Sa in *aphorismis verb. absolutio.* num. 3. Fr. Emman. in *summ.* p. 1. cap. 59. *concl.* 3. Veg. etiam in *summa* tom. 1. cap. 6. *casu* 10. Petr. de Ledefma in *summa* p. 1. de *Sacram.* ubi de *Poenit.* cap. 14. *post* 1. *conclus.* num. 3. Valer. Reginald. in *praxi fori poenit.* lib. 1. num. 60. Ioan. Valer. *d. differ.* 23. *vers.* *dubitant tamen*, Coriolan. *d. p. 1. sect.* 2. art. 16. num. 7. Zerol. in *praxi de Poenit.* cap. 15. q. 4. & 5. Chapeauil. de *casib. referu.* c. 7. in *fine* fol. 60. Ludou. de S. Ioanne p. 1. *summ. tract.* de *Poenit.* q. 6. art. 6. *dub.* 4. Ioan. Sanc. in *select.* *disput.* 44. num. 5. Marchin. de *bello diuino* p. 3. cap. 3. num. 11. & 12. Homobon. de *Bontis respons.* moral. p. 4. *super censuras reser.* 83. Anton. Diana *moral. resolut.* p. 1. *tract.* de *absolut.* ab *haeresi resolut.* 5. Bossi. de *tubilio* *sect.* 1. *casu* 12. num. 22.

Contra Soar. *d. tom.* 4. de *Poenit.* *disput.* 30. *sect.* 3. num. 1. Valent. *tom.* 4. *disput.* 7. q. 10. *punct.* 2. Vgolin. de *censur.* *tab.* 1. cap. 4. §. 5. Valquez de *Poenit.* q. 93. art. 1. *dub.* 4. num. 18. Ioan. de Lugo de *Sacram.* in *tract.* de *Poenit.* *disput.* 18. *sect.* 2. num. 23. *cum seqq.* Addit. ad Nauarr. *concl.* 23. de *Poenit.* & *remiss.* Gutierrez *canon.* lib. 2. cap. 19. num. 5. Barthola. S. Faust. *d. tract.* de *Poenitent.* lib. 6. *quast.* 36. Benzoni. de *fuga Episcopi* lib. 1. *disput.* 1. *quast.* 6. ante 2. *conclus.* Param. de *origine* 5. *Inquisit.* lib. 3. *quast.* 8. num. 109. AZOF. *d. p. 1. lib.* 8. *cap.* 19. *quast.* 5. Aegid. de *Coninck* de *Sacram.* tom. 2. *disput.* 8. *dub.* 12. num. 90. Bonacina de *censuris* *disput.* 1. q. 3. *punct.* 3. num. 3. Molfes. *d. tract.* 7. cap. 15. num. 79. Aloyf. Ricc. in *praxi aurea resolut.* 229. nu. 2. Sanch. in *praecepta Decalogi* tom. 1. lib. 2. cap. 11. num. 6. & 7. Anton. Ricciul. de *iure personarum extra gremium Ecclesiae existent.* lib. 5. cap. 14. num. 20. Torreblanca de *iure spiritali* lib. 14. cap. 4. num. 16. & 17. Cordub. de *casib.* q. 18. Zambran. de *casibus in art. mortis* cap. 4. *dub.* 4. num. 3. Bellon. de *Sacram.* tom. 2. *disput.* 8. *dub.* 2. num. 16. Molin. de *Iustitia* tom. 4. *disput.* 63. num. 2. Floron. de *casibus referu.* p. 1. c. 4. §. 19. num. 5. Duard. in *Bullam* *Caena* lib. 3. §. 2. q. 5. à num. 11. Filiuc. in *quast. moral.* tom. 1. *tract.* 7. cap. 8. q. 8. num. 220. Luyf. Turrian. in *select.* *disput.* cent. 2. *conf.* *Theologic.* *dub.* 77. Petr. de Ochogauia de *Sacramentis* *tract.* 2. de *Confess.* q. 35. num. 4. existimantes simplicem Sacerdotem non debere absolvere à referuatis quando adest Parocho, vel potest haberi facilis recursus ad illum, seu ad Episcopum, sine periculo quod interim decedat infirmus.

13. Et propter particulam vniuersalem omnes, qua vtitur Concilium, extendunt ut quilibet Sacerdos in dicto articulo mortis absolvere possit, etiam si sit excommunicatus, & publicè denunciatus, suspensus, irregularis, degradatus, schismaticus, & haereticus, dummodo non sit periculum subuersionis, Can. in *relect.* de *poenit.* p. 5. Nauarr. in *man. cap.* 27. num. 271. Tolet. in *instru.* *Sacerd.* lib. 1. cap. 15. num. 6. Paul. Comit. *respons. moral.* lib. 6. q. 27. AZOR. in *instr. moral.* p. 1. lib. 8. cap. 11. q. 12. Valer. Reginald. *d. lib.* 1. num. 60. Aegid. de *Coninck* *d. tom.* 2. *disput.* 14. à num. 234. Aloyf. Ricc. in *praxi aurea resolut.* 229. & in *decif.* *curia Archiep.* *Napolit.* *decif.* 26. num. 7. *part.* 4. Bonacin. de *censuris* *disput.* 1. *quast.* 3. *punct.* 3. num. 3. Paul. Layman in *Theologia moral.* lib. 5. *tract.* 6. c. 12. nu. 13. *vers.* *notandum secundò*. Hentiq. in *summ.* lib. 6. cap. 11. §. 8. Suar. de *Poenit.* *disput.* 26. *sect.* 4. & de *censur.* *disput.* 11. *sect.* 1. nu. 14. Molin. de *Iustitia* tom. 4. *disput.* 63. Torreblanca in *praecepta iuris spiritus* lib. 14. cap. 10. num. 18. Fagundez in *quinque Ecclesia praecepta* *prac.* 2. lib. 7. cap. 1. num. 16. Bossi. in *discept. moralib.* *discept.* 2. num. 44. Hurtado de *Sacram.* *tract.* de *Poenit.* *d. sp.* 10. *diffic.* 8.

Contra Couarr. in *cap. alma mater* p. 1. §. 6. *conclus.* 8. Nauarr. sibi contrarium in *man.* c. 26. num. 26. S. Thom. Turrec. Panorm. & alios, quos refert, & sequitur Ioan. Valer. de *differens.* inter *utrumque forum*, *verb.* *excommunicatio, differens.* 23. *vers.* *secundò dubitant*, & *verb.* *penitentia, differens.* 9. Coriolan. *d. part.* 1. *sect.* 2. art. 16. num. 10. putantes in articulo mortis, & in extrema necessitate non conuenire

Barbof. *Collect.* in *Concil.* *Trid.*

haeretico Sacerdoti quemquam absolvere.

14. Quilibet penitentes, &c.] Etiam excommunicatos, & denunciatos ob haeresim, vel ob aliud quodcumque delictum, ut per Tolet. *d. lib.* 1. cap. 15. num. 1. AZOR. in *instr. moral.* p. 1. lib. 8. cap. 19. *quast.* 5. Valent. *tom.* 4. *disput.* 7. *quast.* 10. *punct.* 2. Soar. *tom.* 5. de *censur.* *disput.* 11. *sect.* 1. num. 14. Gutierrez. *canon.* lib. 1. c. 1. num. 59. Cened. ad *Decretal. collect.* 103. num. 3. *vers.* in *mortis*. Ceuall. *commun.* *contra communes*, *quast.* 82. num. 61. & *seq.* Auila de *censur.* *part.* 2. cap. 6. *dub.* 3. *disput.* 3. *concl.* 4. Sayr. in *simili tract.* lib. 2. cap. 18. Zambran. de *casibus in articulo mortis*, *pralud.* 1. Bonacina de *censur.* *disput.* 1. q. 3. *punct.* 3. num. 3. & *disput.* 2. *quast.* 2. *punct.* 2. §. 4. num. 3. *vers.* *secundò*, & de *censur.* in *Bulla* *Caena reser.* *disput.* 1. q. 22. *punct.* 2. à num. 9. Homobon. de *Bontis de humana vita* *statib.* p. 1. cap. 16. *vers.* *porro*, & de *casibus referu.* p. 1. cap. 1. Villalob. in *summ.* tom. 1. *tract.* 27. *claus.* 1. §. 12. Paul. Layman in *Theologia moral.* lib. 5. *tract.* 6. cap. 12. Filiuc. in *quast. moral.* tom. 1. *tract.* 7. cap. 8. *quast.* 8. Torreblanca in *praecepta iuris spiritus* lib. 14. cap. 10. num. 16. Trullench in *expositione Decalogi* lib. 1. cap. 3. *dub.* 7. num. 4. Barthola. S. Faust. *d. tract.* de *Poenitent.* lib. 6. *quast.* 38. Coriolan. de *casibus referuatis* *part.* 1. *sect.* 2. art. 16. Ioan. Valer. de *differens.* inter *utrumque forum*, *verb.* *excommunicatio, differens.* 23. Anton. Ricciul. de *iure personarum extra gremium Ecclesiae existent.* lib. 5. cap. 14. num. 18.

15. Absolvere possunt.] Absque irregularitatis incurfu si maiori excommunicatione innodati constitutum in articulo mortis absolverint, quamuis ante Concil. fecus de iure erat dicendum, ita Nauarr. in *man.* cap. 27. num. 371. ubi ait se contrarium tenuisse cap. 26. num. 27. immemorem decisionis Concilij in praesenti, Salzed. ad Bernard. in *praxi.* cap. 33. *lit.* A. in *fine* *vers.* *excusabitur etiam*.

16. Cum absolutio haec in mortis articulo data à simplice Sacerdote sit vera absolutio procedens ex alma iurisdictione omnibus Sacerdotibus in tali causa delegata, ac proinde operetur omnes absolutionis effectus, ut resoluunt Soar. *tom.* 5. de *censur.* *disput.* 7. *sect.* 1. num. 7. Anton. Ricciul. *d. tract.* de *iure personarum* *libro* 4. cap. 65. num. 17. ideo si conualeceret sic absolutus, non esse iterum absolouendum, tenent Soufa in *relect.* *Bulla* in *Caena Domini* cap. 3. *disput.* 100. num. 6. Melch. Zambran. in *decif.* pro *mortis articulo* cap. 4. de *poenit.* *dub.* 4. Anton. Ricciul. *d. lib.* 4. cap. 65. num. 16.

17. Extra quem articulum, &c.] Nullum Sacerdotem extra mortis articulum posse absolvere à casibus per Superiorem referuatis, alias nulliter absolvere, tenent Nauarr. in *man.* cap. 9. num. 6. *vers.* 4. Ioan. Valer. *d. verb.* *Penitentia, differ.* 9. *vers.* *nullus*. Ego ipse de *offic.* & *potest.* *Episcop.* p. 3. *alleg.* 52. *per tot.*

18. Penitentiarium electum vigore Concilij Trid. *sess.* 24. de *reformat.* cap. 8. si non habet ab Episcopo auctoritatem absolouendi, non posse absolvere à casibus Episcopalis ex ratione, & vi solius officij, cum de casuum referuatum absolutione non iure nihil decretum sit, resoluunt Nauarr. *concl.* 20. sub *tit.* de *poenitent.* & *remiss.* in *nouis*, Sayr. in *floribus decif.* sub *cod. tit. decif.* 44. Zerol. in *praxi Episcop.* p. 1. *verb.* *dimissoris*, §. 1. Aloyf. Ricc. in *praxi aurea, resolut.* 179. in *fine*.

19. Vicarium Episcopi vigore generalis mandati vicariatus absolvere non posse à casibus Episcopo referuatis, tenent Rebuff. in *praxi benefic.* *tit.* de *forma vicar.* num. 179. Sbroz de *officio vicarij* lib. 2. q. 19. Galet. in *margarita casuum conscient.* *verb.* *Vicarius pen.* Piafec. in *praxi Episcop.* p. 2. cap. 1. num. 5. in *fine* pag. 106. Vgolin. de *officio Episcopi* cap. 4. §. 7. num. 2. *vers.* *postremo*. Ego ipse *d. p. 3. alleg.* 54. num. 116.

20. Regulares etiam per priuilegium, quod Maro magnum vocatur, non habere facultatem absolouendi penitentes à casibus Episcopo referuatis decimum referunt Ludouic. Beta *respons.* *casuum conscient.* p. 2. *casu* 21. in *fine*, *vers.* *nunc tamen*, & p. 3. *casu* 5. in *fine*, *vers.* *hoc tamen*, Campan. in *diuers.* *iuris Canonici rubr.* 12. cap. 13. num. 63. Fr. Ludouic. Miranda in *man.* *Prelat.* tom. 1. *quast.* 46. art. 2. in *fine*. Armendar. in *addit.* ad *recopi. legum Nauarra* lib. 2. *tit.* 18. l. 7. de *religion.* num. 56. Nicol. Garc. de *benefic.* p. 3. cap. 2. nu. 267. 268. & 269. Fr. Emman. *quast. Regular.* tom. 1. *quast.* 61. *artic.* 13. Homobon. de *Bontis de examine ecclesiast.* *tract.* 5. cap. 2. *quast.* 10. Zerol. in *praxi Episcop.* *part.* 1.

H 3 verb.

- verb. absolutio. §. 5. vers. dicit quis. & p. 2. eod. verbo §. 1. vers. respondendum secundum. & in praxi de Panit. c. 24. quæst. 9. Filliuc. tom. 1. tract. 15. num. 248. Boss. de triplici Iubilæi privilegio sect. 1. casu 3. num. 9. Ego ipse d. p. 3. al leg. 52. num. 8.
21. Patres Iesuæ, & alij Confessarii vigore privilegiorum Rosarii non possunt absolvere penitentes à casibus reservatis Episcopo, nisi privilegia talem tradant facultatem, vel sint obtenta, aut confirmata post Concil. Trident. Ita refert decesum Carc. d. p. 3. c. 2. n. 386. vbi num. 294. pariter resolutum asserit posse absolvere à casibus Episcopo reservatis omnes, qui audiunt Confessiones virtute Bullæ Iubilæi indictæ à Summo Pontif. cum facultate absolvendi à quibuscunque enormibus peccatis referatis Sedi Apostol. etiam in Bulla Cœnæ Domini, sed non virtute privilegiorum, & facultatum perpetuo concessarum, & Rosarii.
22. Regulares utriusque sexus non possunt vigore Bullæ Cruciatæ Confessarios sibi eligere, & ab eis absolvi à casibus reservatis, etiam in Bulla Cœnæ Domini, propter Breve Clementis VIII. Ita Sebast. à Costa *super Bul. Cruciatæ quæst. 107.* Euseb. Herrera *in detis. moral. de off. 9. in fine §. 1. & 2. in princip.* Fr. Emmanuel. *in addis. summ. tom. 3. cap. 7. num. 2.* Fr. Ludovic. Miranda *in man. Prælator. tom. 2. quæst. 34. art. 15. conclus. 2.* Villalob. *in summ. tract. 27. pro Bulla Cruciatæ. claus. 9.* Soar. *tom. 3. de relig. lib. 2. cap. 16. vers. 2.* latè Hieronym. Roderic. *in compendio quæst. regul. verb. absolutio. num. 24.* optime Sel *in selectis Canonie. cap. 18. num. 10.* vbi attestatur ita decesum in causa Portugalia & Casella 4. Decembris 1627.
23. Regulares cuiusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, & instituti etiam necessariò exprimendi, tam intra, quam extra Italiam, in vini privilegiorum, aut confirmationum huiusmodi, quas vel hæcenus obtinuerunt vel deinceps fortè obtinebunt, non possunt quemquam absolvere à casibus in Bulla Cœnæ Domini, aut Ordinario loci referatis; at si fecus egerint, absolutiones nullæ atque irritæ erunt. Ab alijs verò casibus, & censuris Sedi Apostol. reservatis, siquidem Regulares habent à Sede Apostol. absolvendi facultatem, illa extra Italià minimè sublata fuit, ita Aldan. *in compendio canon. resolut. lib. 1. tit. 10. num. 15.* vbi attestatur sic fuisse resolutum in S. Congreg. Episcop. & Regul. sub die 17. Nouembris 1628.
24. Regulares audientes Confessiones in ea diœcesi, in qua sunt approbati, cum facultate etiam casuum reservatorum, absolvere possunt aduenientes ex alia à casibus reservatis in diœcesi penitentium, non autem in il-

la vbi Regulares confessiones audiunt, dummodo non malitiosè huiusmodi penitentes talem absolutionem quarant, ita Sel. d. cap. 18. num. 3. vbi asserit decesum sub die 19. Nouembris. 1616.

Concessa facultas absolvendi à casibus Sedi Apostol. reservatis, non comprehendit casus, quos Episcopus, & Prælati Religiosi cum suis subditis Regularibus reservavit, nisi de his fieret specialis mentio, ita refert decesum Nicol. Garc. d. p. 3. cap. 2. num. 286.

Absolvere Episcopum & cum ipso dispensare poterit ab eodem Episcopo Confessor electus de omni peccati vinculo, de quo potest absolvere, vel dispensare ipse Episcopus, vt dicit resolutum Piafec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 1. num. 17.*

Penitentem habentem peccata reservata Episcopo, vel Prælato, & copiam eorum non habentem ad confitendum illis dicta peccata, posse confiteri Parocho, & ab eo absolvi à peccatis non reservatis, reservata absolutione à referatis cum Superiori copiam sui fecerit, resoluunt Nauat. *in man. cap. 26. num. 6.* Iacob de Graff. *in aureis decis. p. 3. lib. 1. cap. 13. num. 70.* Lal. Zech. *de casibus reservatis. in princ. obseru. 4.* Paul. Comitoli. *respons. moral. lib. 1. quæst. 29. num. 2.* Ego ipse *de officio & potestate Episc. p. 3. al leg. 51. num. 12.* Barthol. à S. Fausto *d. tract. de Panit. lib. 8. q. 20.* vbi intelligit in casu necessitatis, & secus resolut si non vrgeat necessitas, plures alij, quos refert & sequitur Io. Valer. *d. verb. Penitentia. differ. 10.* aduertens debere penitentem tam reservata, quam non reservata peccata Parocho confiteri, quia quoad eum debet esse integra, licet quoad Superiorem posset esse dimidiata, quod etià adnotavit Fagundez *in quinque Ecclesia præcepta. præcept. 2. lib. 8. cap. 3. num. 13.* Barthol. à S. Fausto *d. lib. 8. quæst. 21.*

Et notat Piafec. *d. cap. 1. num. 18. in fine. pag. 108.* quòd in casibus reservatis cum recurritur ad Episcopum, debet penitens confiteri omnia sua peccata, & Episcopus vel omnia absolvere, vel eum ad inferiorem remittere potest, præmissa facultate absolvendi reservatum, quam sufficit significare ipsi penitenti, vt faciat se absolvi ab inferiore, & creditur tunc ipsi penitenti dicenti facultatem huiusmodi sibi ab Episcopo esse concessam, de quo tamen est consulendus Fagundez *d. lib. 8. c. 3. à num. 2.* & Stephan. de Aluini. *d. c. 33. nu. 7.* Machado *d. lib. 1. p. 3. tract. 4. docum. 3. num. 3.* latè Ioan. de Lugo *d. tractat. de Panit. disp. 20. sect. 6. num. 74. cum segg.* Hurtado *d. tract. de Panit. disp. 11. diff. 14. cum segg.* Barthol. à S. Fausto *tom. 3. tract. de Panit. lib. 4. quæst. 179.*

De Satisfactionis necessitate, & fructu.

C A P V T V I I I.

- 1 Doctores de satisfactionis necessitate & fructu agentes.
- 2 Confessarius per se loquendo tenetur satisfactionem seu penitentiam iniungere.
- 3 Penitens quando penitentiam tenetur acceptare.
- 4 Satisfactio an possit fieri per opera aliàs debita quæ tenetur facere ex alio præcepto.
- 5 Penitentiam in peccato mort. adimplens peccat mortaliter, sed penitentia sibi à Confessario iniuncta & satisfaci.

4 De penit. dist. 3. circa princ.
6 Infra cap. 12. Genes. 3. 2. Reg. 12. Num. 12. & 20. Ies. 6. ca. 30. & c. 14. c. 1. Cor. 3. Ephes. 4.

4 Hebr. 10. Roma.

Demum, quo ad satisfactionem, quæ ex omnibus Penitentia partibus, quemadmodum à Patribus nostris Christiano populo fuit perpetuo tempore commendata; ita vna maximè nostra ætate, summo pietatis prætextu impugnatur ab ijs, qui speciem pietatis habent, virtutem autem eius abnegarunt: sancta Synodus declarat, falsum omnino esse, & à verbo Dei alienum, culpam à Domino nunquam remitti, quin vniuersa etiam pœna condonetur. Perspicua enim, & illustrata in sacris litteris exempla reperiuntur, quibus, præter diuinam traditionem, hic error quam manifestissimè reuincitur. Sanè & diuinæ iustitiæ ratio exigere videtur, vt aliter ab eo in gratiam recipiantur, qui ante Baptismum per ignorantiam deliquerint: aliter verò, qui semel à peccati, & Demonis seruitute liberati, & accepto Spiritus sancti dono, scientes templum Dei violare, & Spiritum sanctum contristare non formidauerint. Et diuinam clementiam decet, ne ita nobis absque vlla Satisfactione peccata dimittantur, vt, occasione accepta leuiora putantes, velut iniurij, & contumeliosi Spiritui sancto, in grauiora labamur, thesaurizantes nobis iram in die iræ: proculdubio enim magnopere à peccato reuocant, & quasi freno

freno quodam coercent hæc satisfactionis pœnæ, cautioreſque & vigilantiores in futurum pœnitentes efficiunt; medentur quoque peccatorum reliquijs, & vitioſos habitus, malè viuendo comparatos, contrarijs virtutum actionibus tollunt. ⁶ Neque verò ſecurior vlla via in Eccleſia Dei vñquam exiſtimata fuit ad amouendam imminentem à ^f Domino pœnam, quam vt hæc pœnitentiæ opera homines cum vero amici dolore frequentent. Accedit ad hæc, quod dum ſatisfaciendo patimur pro peccatis, Chriſto Ieſu, ⁸ qui pro peccatis noſtris ſatiſfecit, ex quo omnis noſtra ſufficiencia eſt, conformes efficiimur, certiffimam quoque inde artham habentes, quod ſi compatimur, & glorificabimur. Neque verò ita noſtra eſt ſatiſfactio hæc, quam pro peccatis noſtris exolumus, vt non ſit per Chriſtum Ieſum, nam quia ^h ex nobis, tanquam ex nobis nihil poſſumus: eo cooperante, qui nos confortat, omnia poſſumus. ita non habet homo vnde gloriatur: ⁱ ſed omnis gloriatio noſtra in Chriſto eſt: in quo viuimus, in quo mereamur, in quo ſatiſfacimus: ^k facientes fructus dignos pœnitentiæ: qui ex illo vim habent: ab illo offeruntur Patri, & per illum acceptantur à Patre. Debent ergo Sacerdotes Domini, quantum ſpiritus, & prudentia ſuggeſſerit, pro qualitate criminum, & pœnitentium facultate, ſalutare, ^a & conuenientes ſatiſſactiones iniungere: ne, ſi forte peccatis conniteant, & indulgentiùs cum pœnitentibus agant, leiſſima quadam opera pro grauiſſimis delictis iniungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur. Habent autem præ oculis, vt ſatiſfactio, quam imponunt, non ſit tantum ad nouæ vitæ cuſtodiam, & infirmatis medicamentum, ſed etiam ad præteritorum peccatorum, vindictam, & caſtigationem. ¹ Nam Claues Sacerdotum non ad ſoluendum duntaxat, ſed & ad ligandum conceſſas, etiam antiqui Patres & credunt, & docent: nec propterea exiſtimarunt, Sacramentum Pœnitentiæ eſſe forum iræ, vel pœnarum, ſicut nemo vñquam catholicus ſenſit ex huiusmodi noſtris ſatiſſactionibus ^m vim meriti, & ſatiſſactionis Domini noſtri Ieſu Chriſti, vel obſcurari, vel aliqua ex parte imminari: quod dum Nonatores intelligere nolunt, ita optimam Pœnitentiæ nouam vitam eſſe docent, vt omnem ſatiſſactionis vim & vſum tollant.

V Ide Scholaſt. *in 4. à diſt. 20. vſque ad 25. S. Thom. in ſupplem. 9. 12. & p. 3. q. 94. Caiet. 10m. 1. opuſcul. tract. 3. Medin. tract. 3. de ſatiſſact. Petr. Scot. lect. 2. de ſatiſſact. Soar. 10m. 4. de pœnit. diſp. 37. cum ſeqq. Luc. Pinel. de pœnitent. tract. 3. de ſatiſſact. Pe. r. de Ledem. *in ſum. p. 1. de Sacram. vbi de Pœnit. cap. 23. Baldum. *in ſuper. opera contouerſ. Bellarmim. p. 2. lib. 5. cap. 6. per 101. Ioan. Maldonat. 10m. 2. de pœnit. ſub tit. de ſatiſſact. Marcel. Megal. p. 1. in ſuit. conſeſſ. lib. 6. Valer. Reginal. *in praxi. fori pœnitent. lib. 7. Fernandez *in examine Theologia moral. d. p. 3. cap. 6. §. 7. Agid. de ConineK. de Sacrament. & cenſur. 10m. 2. diſp. 12. dub. 12. num. 107. & diſp. 4. num. 26. *in ſine. Torreblanc. de iure ſpir. lib. 14. cap. 8. de ſatiſſatione. Barthol. à S. Fausto 10m. 3. tract. de Pœnit. d. 5. de ſatiſſact. Bonacin. de Sacrament. diſp. 5. q. 5. ſect. 3. puncto 2. Molise. *in ſumma Theologia moral. tract. 7. cap. 25. de ſatiſſact. Homobon. de Boni. de examine eccleſiaſt. p. 1. tract. 5. cap. 15. quaſt. 92. cum ſeqq. Vincent. Palluc. *in quaſt. moralib. tract. 8. de ſatiſſact. Iul. Lauror. de Lubilo. & Indulgent. p. 2. e. 5. de ſatiſſact. Fag. *in dez. in quinq. Eccleſia. præcepta. præc. 2. lib. 9. Paul. Layman. *in Theolog. moral. lib. 5. tract. 6. cap. 15. Ioan. Sanci. *in ſelectis diſp. 25. num. 17. Ioan. de Lugo de Sacram. tract. de Pœnit. diſp. 8. ſect. 2. num. 45. vbi ait per nunc text. non ſemper auferri totum reatum pœnæ ſimul cum culpa. & diſp. 24. ſect. 1. num. 1. vbi dicit, quo licet remiſſa culpa mort. auferatur reatus totius pœnæ æternæ, non tamen auferitur reatus totius pœnæ temporalis. & diſp. 25. agit de ſatiſſactione pro vt eſt tertia pars Sacramenti Pœnitentiæ. Hurtado de Sacrament. tractat. de Pœnitent. diſp. 13. de ſatiſſactione ſecundum ſe.***********

2. ^a Et conuenientes ſatiſſactiones iniungere. Confefſarium per ſe loquendo, teneri arbitrio ſuo condignam ſatiſſactionem, ſeu pœnitentiam iniungere, ex hoc text. colligunt Soar. 10m. 4. de Pœnitent. diſp. 38. ſect. 3. Valent. 10m. 4. diſp. 7. q. 14. puncto 4. Henrizez. *in ſum. lib. 5. cap. 20. §. 5. & cap. 21. *in princ. Valer. Reginald. lib. 7. à num. 11. Agid. de ConineK. d. 10m. 2. diſp. 10. num. 60. cum ſeqq. & à num. 70. Nugn. *in addit. q. 13. art. 2. diſp. 1. verſ. ex dictis ſequitur. Paul. Comitolo. reſponſ. moral. lib. 1. quaſt. 35. num. 2. Ludouic. Bea. reſponſ. caſuum conſcient. p. 3. caſu 1. & 2. Bonacini d. diſp. 5. quaſt. 5. puncto 2. num. 1. Iul. Lauror. d. p. 2. cap. 5. num. 8. & 13. Torreblanc. d. lib. 14. cap. 8. à num. 19. Hurtado d. tract. diſp. 14. diſp. 2. & 3. Barthol. à S. Fausto d. lib. 5. q. 3. cum ſeqq. Fernandez d. §. 7. num. 3. tam ante, quam poſt abſolutionem ſacramentalem, vt tenent Nauarr. *in man. cap. 26. nu. 19. Ludouic. Bea. d. p. 3. caſu 3. *in princ. Bonacini d. q. 5. ſect. 3. puncto 2. nu. 19. Iul. Lauror. d. cap. 5. n. 11. cum ſeqq. licet reatus ante imponendam credat Fernandez d. §. 7. n. 5.*****

Pœnitentem teneri pœnitentiam tolerabilem, & humane fragilitati accommodatam acceptare, acceptamque adimplere, niſi adſit rationalis cauſa non acceptandi, tener Magiſt. *in 3. diſt. 16. vbi S. Thom. quaſt. 1. art. 3. q. 3. Richar. art. 1. q. 1. Durand. quaſt. 5. ad 2. Scot. Scot. qu. 2. art. 2. Soar. d. 10m. 4. diſp. 38. ſect. 7. num. 2. Petr. Scot. lect. 2. de ſatiſſact. Maldonat. d. 21. de ſatiſſact. cap. 5. Henrizez *in ſum. lib. 4. e. §. 5. 1. unico commento lib. B. Luc. Pinel. de Sacram. Pœnitent. tract. 3. de ſatiſſact. dub. 4. Valent. 10m. 4. diſp. 7. q. 14. puncto 4. Vaquez quaſt. 94. art. 2. dub. 1. num. 5. Nugn. q. 15. art. 1. & quaſt. 13. art. 2. diſp. 5. Marcel. Megal. d. lib. 6. e. 3. num. 3. cum ſeqq. Agid. de ConineK. d. 10m. 2. diſp. 10. num. 79. Fernandez d. p. 3. e. 6. §. 7. num. 10. cum ſeqq. Bonacina de Sacram. diſp. 5. quaſt. 5. ſect. 3. puncto 4. num. 1. Molise d. tract. 7. cap. 25. num. 56. Valer. Reginald. d. lib. 7. à num. 75. Iul. Lauror. d. cap. 5. num. 9. Paul. Layman d. cap. 15. numer. 6. Ioan. de Lugo d. tract. de Pœnit. diſp. 25. ſect. 5. num. 68. cum ſeqq. Torreblanca d. lib. 14. cap. 8. num. 21. cum ſeqq. Hurtado d. tract. de Pœnit. diſp. 14. diſp. 4. Ratio eſt, quia Confefſarius, vt dicunt Doctores citati num. præcedenti, tenetur imponere pœnitentiam; ergo pœnitens tenetur impositam acceptare, alioquin fruſtra eſſet potentia, & neceſſitas ad imponendam ex parte Confefſoris, ſi daretur libertas acceptandi ex parte Pœnitentis.**

Contra Martin. Ledem. 2. 4. q. 20. art. 4. quaſt. 2. Nauarr. *in man. cap. 26. num. 20. & *in cap. contrarium. de pœnitent. diſp. 5. num. 18. Ludouic. Bea. d. p. 2. caſu 3. verſ. ex parte ergo pœnitentis. Ioan. Rebell. *in historia miraculorum ſanctiſſimi Roſarij. lib. 3. dialog. 7. Medin. *in Cod. de ſatiſſact. quaſt. 6. Zerol. de poenit. cap. 25. q. 9. Fagundez d. præcept. 2. lib. 3. cap. 3. num. 17. exiſtimantes Confefſorem non poſſe inaitum pœnitentem obligare ad acceptandam pœnitentiam.****

Vtrum autem poſſit fieri huiusmodi ſatiſſactio per opera alijs debita, quæ quis tenetur facere ex alio præcepto: vide Bonacin. d. q. 5. ſect. 3. puncto 2. num. 11. Iul. Lauror. d. e. 5. à num. 25. vbi num. 28. rationem aſſignat, quare tempore Miſſæ auſtendæ de præcepto adimpleri poſſit pœnitentia iniuncta à Confefſario, & non poſſit adimpleri ieiunium iniunctum pro pœnitentia tempore vigilia, vel Quadrageſimæ, & ſic quare aliquando per vnicâ actionem dentur plures effectus ſatiſſactionis, aliquando verò non reſpondendo in hæc verba: Quando actio terminatur ad plura obiecta ſecundum diuerſas rationes formales, puta iuſtitia, Religionis, &c. tunc poſſet per vnicam actionem pluribus obligationibus ſatiſſifici, quia vnum obiectum eſt independens ab altero; quando verò terminatur actio ad plura, quæ ſub eadem ratione confide-

Ezech. 35.
10m. 3.
Hierem. 3.
18. & 25.
ſ. Haze. 30.
Eccleſ. 17.
Matth. 3. 4.
11. & 18.
com ſim.
8 Roman. 5.
3. Ioann. 1. in
princip.
2. Cor. 5.
Rom. 8.
6. 2. Cor. 3.
Philipp. 4.
1. Cor. 11. in
ſin.
i. 2. Cor. 10.
in ſin.
Galat. 6.
Act. 7.
4. Matth. 3. &
4. Luc. 3. 10.
17. c. tempo-
ra cum multis
ſeqq. 26.
q. 7. c. de pœ-
nitentib. de
conſecr. d. 4.
Conc. Carth.
1. cap. 21. &
Concil. Car-
thag. 4. c. 74.
Conc. Cabil.
ca. 34. & 38.
Conc. Aphr.
c. 9.
1. Matth. 16.
& Ioan. 20.
ſupra c. 13. in
ſin. & infra
c. 5. de vit. de
pœnit. t.
in ſin. c. 13.
3.

considerantur, tunc non potest per vnam actionem pluribus satisfieri, quia habent idem principium, & eandem rationem formalem, quæ terminatur ad diuersa obiecta, à quibus sicuti plura sunt, ita satisfaciens illis debet specificari per modum plurium, alioqui vnum posset pro centum satisfacere debito mille aureorum, & sic vnica satisfactio non possunt adimpleri plura præcepta sub eadem ratione formali, v. g. religionis, iustitiæ, &c.

Penitentiam in peccato mortali adimplens licet peccet, tamen obligationi penitentia sibi à Confessario iniunctæ satisfaciit, vt per Syluest. in summ. verb. satisfactio, num. 7. Sor. in 4. distinct. 19. quæst. 1. art. 4. Nauarr. in manual. cap. 3. num. 5. Valent. tom. 4. disput. 7. quæst. 14. puncto 3. vers. non est tamen negandum, Soar. tom. 4. disput. 38. sect. 8. num. 3. & 7. Aegid. de Coninck d. rom. 2. disp. 10. num. 22. cum segg. Zerol. de Penitent. c. 2. 5. quæst. 18. Bonacina d. quæst. 5. sect.

3. puncto 4. num. 1. 5. Iul. Lauer. d. cap. 5. num. 32. & 33. Ioan. de Lugo d. tract. de Penitent. disput. 25. sect. 3. num. 30. cum segg. vbi post Palud. Adrian. Caiet. & Sorum tenet penitentiam posse adimpleri in statu peccati absque graui peccato, Hurtado d. tract. de Penit. disput. 14. difficult. 14. Barthol. à S. Faust. d. tract. de Penitent. lib. 5. quæst. 28. vbi quod peccat, non tamen mort. Penitentia enim facta in peccato sortitur suum effectum adueniente charitate, & sublato obice, & per eam satisfit pœnæ debita, vt per Nauarr. d. cap. 3. num. 5. Henric. d. c. 20. num. 7. Emman. Sâ verb. satisfactio, num. 7. Soar. d. sect. 8. num. 5. Zerol. d. quæst. 18. Bonacin. d. punct. 4. num. 17. Iul. Lauer. d. cap. 5. num. 34. Fagundez d. præc. 2. lib. 9. cap. 4. num. 2. Coninck d. disp. 10. dub. 11. plures, quos refert & sequitur Diana moral. resolut. tom. 2. tract. 4. de Sacram. resol. 85. Ioan. de Lugo d. tract. de Penit. disp. 25. sect. 3. num. 40. Barthol. à S. Faust. d. lib. 5. quæst. 27.

De Operibus satisfactoris.

C A P V T I X.

1 Iusti per opera penitentia, vel sponte assumpta, vel etiam illis præcepta, an possint satisfacere pro pœnis ex peccatis remissis restantibus.

2 Flagella inflicta in hoc mundo à Deo si patienter tolerantur, sunt satisfactoria pro peccatis.

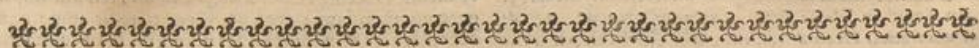
Docet præterea, tantam esse diuinæ munificentia largitatem, vt non solum pœnis, sponte à nobis pro vindicando peccato susceptis, aut Sacerdotis arbitrio pro mensura delicti impositis, sed etiam, quod maximum amoris^a argumentum est, a temporalibus flagellis, à Deo inflictis, & à nobis patienter toleratis, apud Deum Patrem per Christum Iesum satisfacere valeamus.

^a Cap. sunt plures in fi. de penit. dist. 3.

Vide Catech. Roman. Pij V. p. 2. cap. 5. num. 54. Hurtado de Sacrament. tractat. de Penitent. disput. 13. difficult. 3. dum dicit hominem iustum posse bonis operibus satisfacere pro pœna temporaria, aliquando restante post peccatum quoad culpam remissam, Torreblanca de iure spirit. libro 14. cap. 8. num. 12. & 13. vbi quod non solum pœnis à nobis pro vindicando peccato susceptis, sed etiam temporalibus flagellis à Deo inflictis, & à nobis patienter toleratis satisfacere valeamus. & num. 17. dicit quod effectus huius satisfactoris ex opere operato, remittit pœnam temporalem præter illam, quæ respondere potest merito operantis, & num. 18. quod remittit pœnam Purgatorij, nam opera nostra concurrentibus omnibus conditionibus de condigno & iustitia, satisfaciunt pro pœna Purgatorij. Vtrum iusti per ope-

ra penitentia vel sponte assumpta, vel etiam illis præcepta, possint satisfacere pro pœnis ex peccatis remissis restantibus? Affirmant Cardin. Bellarmin. lib. 4. de penitent. cap. 3. cum segg. Valent. tom. 4. disputat. 7. quæst. 14. puncto 2. Soar. tom. 4. de Penitent. disput. 37. sect. 1. Aegid. de Coninck de Sacram. tom. 2. disput. 10. num. 14. cum sequentibus.

^a Temporalibus flagellis, &c.] Flagella inflicta in hoc mundo à Deo, si patienter tolerantur, esse satisfactoria pro peccatis, docent S. Thom. in add. ad 3. part. quæst. 15. artic. 2. Silu. in summ. verb. satisfactio quæst. 9. Nauarr. in man. cap. 7. num. 4. quos refert & sequitur Iul. Lauer. de Iubilo, & indulgent. part. 2. cap. 5. num. 30. Torreblanca d. lib. 14. cap. 13. num. 23. Hurtado d. disput. 13. difficult. 7. in princip.

DE EXTREMA VNCTIONE.

Visum est autem sanctæ Synodo, præcedenti doctrinæ de Penitentia adiungere ea, quæ sequuntur de Sacramento extremæ Vnctionis, quod non modò Penitentia, sed & totius Christianæ vitæ, quæ perpetua penitentia esse debet, consummatiuum exultimatum est à Patribus. Primum itaque circa illius institutionem, declarat, & docet, quod clementissimus Redemptor noster, qui seruis suis quouis tempore voluit de salutaribus remedijs

^a Infrâ can. 1. de Sacram. Extremæ vnct. b Ephes. 6.

^b aduersus omnia omnium hostium tela esse prospectum, quemadmodum auxilia maxima in Sacramentis alijs præparauit, quibus Christiani conferuare se integros, dum viuerent, ab omni grauiore spiritus incommodo possint, ita extremæ vnctionis Sacramento finem vitæ, tanquam firmissimo quodam præsidio munivit. Nam etsi aduersarius^c noster occasiones per omnem vitam quarat, & captet, vt deuorare animas nostras quoquo modo possit, nullum tamen tempus est, quo vehementius ille omnes suæ versutia neruos intendat ad perdendos nos penitus, & à fiducia, etiam si^d possit, diuinæ misericordiæ deturbandos, quam cum impendere nobis exitum vitæ perspicit.

^c 1. Petr. 5. cap. nulli dubitum 3. d. Genes. 3. & infrâ c. 2. in fin.

Vide Theologos in 4. dist. 23. & ibi S. Thom. & Sor. eundem S. Thom. p. 3. q. 29. art. 1. Canonistas in cap. vnico, de Extrema vnctione, Silu. Armil. Victor. Nald. & alios summistas verb. Extrema vnctio, Victorel. de Extrema vnct. Catechism. Roman. eod. verb. Cardin. Bellarm. in controvers. Cathol. tom. 3. lib. vnice, de Sacram. Extrema vnctionis, Valent. tom. 4. disput. 8. Soar. tom. 4. de penitent. disput. 39. cum quinque

segg. Viuald. in candel. aureo. tit. de Sacram. vbi de Extrema vnctione. Ioan. Maldon. tom. 2. controvers. tit. de Extrema vnctione. Henric. in summ. lib. 3. cap. 8. Fr. Emman. quæst. regul. tom. 3. quæstione 79. art. 3. cum segg. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verb. Extrema vnctio, Petrus de Ledefina in summ. part. 1. de Sacrament. vbi de Sacrament. Extrema vnctionis, Franc. Pitigian. disp. 23. quæstione vnica art. 1. cum segg. Valer.